

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KÖZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Bratianu halála

Bratianu meghalt. Romániában egyszerűen csak Jonel-nak hívták. S ezt a nevet nagyszerűen tudták honfitársai hol becézően, hol gúnyosan, vagy gyűlölettel, sokszor esodálattal, de legtöbbször gyűlölettel kiejteni. Őt azért hívták Jonelnek, mert apja — az államépítő — mint Juon ment át a köztudatba. A Jonel Jánoskát jelent, a Juon Jánost. És a románok most elhunyt miniszterelnöke haláláig Jonel maradt. Jánoska abban az értelemben, hogy sohasem tudott akkora tiszteletre szert tenni, mint *apja* az újdonsült román királyság első miniszterelnöke, az oláhok Tisza Kalmánja.

Juon Bratianu hatalmas vagyont több ezer hektár földet és a román Nemzeti Bank (Banca Nationala Romana) részvény többségét hagyta fiaira: Jonelra és Vintilára, akik a pénz mellé nekiindultak megkaparintani a hatalmat is. A két Bratianu fivér nemcsak megszereznit tudta a hatalmat, hanem meg is tartotta évtizedeken keresztül. Ebben kérelhetetlenek voltak.

Az állam én vagyok — mondotta a Nap király; az állam mi vagyunk — villogott a két testvér szeméből. A király mellékes, minden csak másodrangú dolog — ezt sugározta a két Bratianu fivér bármely eselkedete. Bánták is ők a tekintélyt, népszerűséget, nekik a hatalom kellett s ezt meg is tudták szerezni. Korlátlan urai voltak hazájuknak. Jonel örökös miniszterelnök. Vintilla örökös pénzügyminiszter. — Utóbbi a román karrikaturisták nagy előszeretettel rajzolták rokának, előbbi farkasnak. Minden groteszkük mellett mélységesen szimbolikusak voltak ezek az ábrák.

Jonel: csapzott bajuszával, borostás állával, égő szemével, markáns állával, behemot természetével félelmet tudott maga körül kelteni; Vintillia: mézédess modorával, sziponyozó szellemességével, gúnyosan vibráló szempilláival a ravaszsgáznak szinte páratlan arányait engedte sejtetni.

Művészei voltak a balkáni politikának s nem riadtak vissza vértől, árulástól, hogy a hatalmat meg tarthassák. Személyes tulajdonuknak tekintették Romániát és jaj volt annak, aki utjaikat merre keresztezni. Pénzzel, vagy esellel, de elsöpörték.

Románia bekövetkezendő tragédiájához szervesen hozzátartozik a két Bratianu fivér. Nagyon és kiválóak voltak balkáni értelemben, de sohasem tudtak államférfini magasságra emelkedni európai viszonylatban. Minden baj és zökkenő nélkül el tudták kormányozni a 7 milliós Romániát, de habozóknak és gyengéknek bizonyultak a világ égés zűrzavarában. Nem tudtak erősek lenni a hűségben és nem tudtak bátrak maradni az álnokságban. Haiszáon mullott, hogy Románia

örökre eltűnjön Európa térképéről.

De a Végzet felemelte Romániát, 17 milliós országgá tette. A végzet ugyanakkor meghagyta hatalomban a két Bratianu fivért. A jól bevált praktikák, a balkáni politika fegyvertárának eszközei csődöt mondtak. Baj-baj után szakadt Romániára, a két Bratianu csak segí-

tett siettetni a katasztrófa bekövetkezését, mert a katasztrófa árnyai már ott sulyosodnak Románia egén.

Jonel most meghalt, — gyanus halál, époly gyanus, mint Károly román királyé — Vintilla egyedül maradt.

Egy test, egy lélek volt a két fi-

vér. Vintilla volt az ész, Jonel az erő és akarat. Mit fog csinálni az az ész, erő és akarat nélkül?! De mit is tehet egyetlen emberről a végzet vasmarkával szemben?! Azzal a vasmarokkal szemben, mely egyeseket — néha országokat — csak azért emel fel, hogy fájdalmasabb legyen a porig alázás.

Bratianu meghalt, -- Carol herceg állítólag már vissza is indult Romániába

Torokgyulladás közben beállott vérmérgezés okozta Bratianu halálát

Vintila Bratianu az ideiglenes miniszterelnök

Romániában ostromállapotot rendeltek el

Bukarest, november 24. Bratianu Jonel, Románia miniszterelnöke csütörtökön reggel háromnegyed 7 óraker rövid szenvedés után hirtelen elhunyt.

Bratianu Jonel miniszterelnök *vasárnap este Bukarestben a Vöröskereszt kórház ünnepélyes megnyitóján vett részt. Onnan erős torokfájással tért haza. Este már 38 fokos láza volt, azonban semmi jel sem mutatott arra, hogy végzetes katasztrófa fenyegeti. Hétfőn a láza 39 fokra emelkedett, kedden az infekció általánossá vált és éjjel már delirizálni kezdett. Kezelő orvosai azonnali operációt tartottak szükségesnek. Dr. Anghelosen, hírneves bukaresti sebész hajtotta végre a műtétet, amely azonban már nem segíthetett a miniszterelnökön.*

Az orvosok tanácsára azonnal telefonáltak Kolozsvárra dr. Gyergyai sebészre, aki tegnap este indult el Bukarestbe, azonban természetesen már idejében nem érkezhetett meg.

A HALÁL KÖZVETLEN OKA INFEKCIÓ

Az orvosok megállapították, hogy a halál közvetlen oka általánosan infekció volt. *Kedden délután a miniszterelnök érverése már csak negyven volt, lélegzése kihagyott s mesterséges lélegzéssel kísérítették meg az életét megmenteni. Szerdán azonban állapota végzetesen súlyosra fordult. Letargikus álomba merült, elvesztette öntudatát és beszélni kezdett.*

Halálós ágyánál az utolsó órákban állandóan és együttesen jelen voltak a királyi család, a régens tanács s a kormány összes tagjai.

Még egy utolsó kísérletet tettek. *Oxigén lélegzést alkalmaztak, de ez is hiába. Reggel öt óraker már bizonyossá vált, hogy a katasztrófa elkerülhetetlen. A miniszterelnök lassan elszunyadt és háromnegyed 7-ker csendesen elhunyt.*

BRATIANU VEGRENDELETE

Bukarest, november 24. Ma délután bontották fel Bratianu végrendeletét, amely családi természetű rendelkezéseket tartalmaz. Vagyónának hasznélvezetét feleségének hagyományozta, míg a vagyona Bratianu Györgyre jut.

AZ ÚJ MINISZTERELNÖK BRATIANU VINTILA

Reggeli 10 óraker a régens tanács már kész volt elhatározásával és Vintila Bratianut bizta meg a kormány megalakításával. A miniszterek még együtt voltak, nyomban mint új kabinet alakultak meg, változás csak annyiban van a kabinet összetételében, hogy a miniszterelnök Vintila Bratianu egyben megtartja a pénzügyi tárcát is. Közvetlenül a minisztertanács után az új kormány tagjai letették az esküt az alkotmányra a régens tanács tagjainak jelenlétében.

AZ ÚJ KORMÁNY IS RAGASZKODIK A TRÓNÖRÖKLES RENDEJEHEZ.

Bécsből jelentik: Az új kormány bizalmasan értesítette az ellenzék vezéreit, hogy ne kísértsék a jelenlegi trónöröklési rendet megváltoztatni, mert abban az esetben a kormány a rendelkezésére álló eszközökkel mindenáron meg fogja akadályozni a trónöröklési rend megváltoztatására irányuló akciójukat. *Mint hogy az új kormány a trónöröklés kérdésében ragaszkodik az elődjének álláspontjához. — Bratianu temetése vasárnap lesz államköltséggel, a legnagyobb pompával. Attól tartanak, hogy Bratianu miniszterelnök halála súlyos következményekkel fog járni Romániára nézve, mert Bratianu Vintilla távolról sem mérhető össze az erősekkel és nagyteljes váratlanul jával.*

KIBONTAKOZÁSI KORMÁNY AVARESCUVAL.

Bukarest, nov. 24. A régens tanács részéről a Bratianu Vintillának kormányalakításra adott megbízása csak átmeneti jellegű. — A régens tanács ma délelőtt kihallgatáson fogadja a pártvezéreket. — *Avarescu kihallgatása már megtörtént, jelenleg Maniu van a régens tanácsnál. — A vidéken lévő Jorgát táviratilag rendelték Bukarestbe, aki megérkezése után kihallgatásra jelentkezik. — Általános az a vélemény, hogy a régens tanács a belső politikai helyzet elsimítására kibontakozási kormányt alakít. Avarescu maga is ezen a nézetben van és hajlandó a koalíciós-kormányban résztvenni. — Biztos forrásból szerzett értesülés szerint a liberális párt ma reggel összeült végrehajtó bizottsága a párt vezetését 3 tagú direktóriumra bizta, a párt elnökévé valószínűleg Bratianu Vintillát vagy Ducát választják meg.*

MAGÁNJELENTÉS SZERINT CAROL TRÓNÖRÖKÖS HAZATÉR.

Bukaresti magánjelentések szerint politikai körökben azt hiszik, hogy Bratianu Vintilla kormánya csak átmeneti lesz, azután Maniu következik, aki az Olaszország felé való orientálódás jegyében alakítaná meg kormányát. — Jonel Bratianu Magyarország izelölésének szentelte politikáját és ez most valószínűleg revízió alá kerül. — A pártok meggyeztek abban is, hogy Károly trónörökös hazatéréséig nincs már akadálya és mint a régens tanács tagja, haza is jön párisi száműzetéséből.

ORVOSI JELENTÉS BRATIANU HALÁLÁRÓL.

Bukarest, nov. 24. (Orient Rádió.) A miniszterelnök halála után

kiadott orvosi jelentés megállapítja, hogy a halált gennyes toroknyuladás okozta, amelynek következtében vérmérgezés támadt. — A jelentést Angelescu, Nanu, Musát, Danileopol, Lupu és Nasta orvosok írták alá.

Valamennyi lap külön kiadásban közli a halál hírért. Az utcákat ellepte a lakosság, amely möhön kapkodja a lapokat.

A KORMÁNY LEMONDASÁT NEM FOGADTA EL A RÉGENSTANÁCS.

Bukarest, nov. 24. Reggel 7 órakor tartották meg a minisztertanácsot a külügyminisztériumban. A minisztertanács háromnegyed óráig tartott és elhatározta, hogy a kormány felajánlja lemondását a régensstanácsnak. Reggel 8 órakor a kormány tagjai kihallgatáson je-

leptek meg a régensstanács előtt a királyi palotában. A kihallgatáson valamennyi miniszter jelen volt, — kivéve a beteg Titulescut. A régensstanács a lemondást nem fogadta el, hanem a kormány élére Bratianu Vintillát állította, aki a kormány többi tagjával együtt nyomban letette az esküt. — A parlament délután 2 órakor ül egybe.

LÁZCSILLAPÍTÓ HELYETT GYORSANÖLŐ MÉRÉGET?

Temesvárról jelentik: Amikor délelőtt Bratianu halálának híre eljött, mindenütt a hivatalokban és katonai körökben azt beszélték, hogy Bratianu meggyilkolták. A lázcsillapító helyett állítólag gyorsanölő mérget adtak volna be neki. — Szabadkán viszont olyan hírek terjedtek el, hogy Manolescu hívei lötétek volna agyon a miniszterelnököt.

Magyar politikusok véleménye Bratianu halálának következményeiről

Budapest, nov. 24. Bratianu miniszterelnök halálhíre a magyar parlament folyosóin csakhamar elterjedt és a jelenlévő képviselők mint jelentős eseményről emlékeztek meg. Munkatársunk kérdést intézett különböző pártállású politikusokhoz, hogyan ítélik meg Bratianu halálával beállott helyzetet és az új helyzetben mi várható.

Teleki Pál gróf a következőket mondta:

— Sohasem szerettem jóvendőléssel foglalkozni. 8 év alatt megszoktam, hogy sohasem remélek és sohasem esek kétségbe. Várjuk meg az eseményeket.

Mozser Ernő (egységspárti), a külügyi bizottság előadója:

— Bratianu hirtelen halála valószínűleg óriási befolyást fog gyakorolni a legközelebbi időben Románia belpolitikájára. Jólásokba bocsátkozni azonban bármely irányban korai volna.

Gömbös Gyula fajvédő vezér: Remélem, hogy az új román kormány új atmoszférát teremt majd a magyarságnak és a békés szomszédságot biztosítja. E pillanatban nehéz többet mondani.

Hegymegi Kiss Pál: Miután az új román miniszterelnök Bratianu Vintila nem olyan súlyos egyéniség, aki meg tudná állni helyét Avarescuékkal szemben, biztosra veszem, hogy az ellenzék kezébe kerül a hatalom. Ekkor pedig nem kétségtelen az, hogy Károlyt haza viszik. Nekünk sajnos, az új kormánytól nincs sok várni valónk.

Propper Sándor szociáldemokrata képviselő: Bratianu halála, úgy látszik, Károly visszajövetelét jelenti. Amennyire ismerjük Károlyt és környezetét felfogását, azt hisszük, hogy szabadabb korszak következik Romániában. Bizonyos, hogy Románia súlyos belsőpolitikai válság előtt áll.

Károly herceg állítólag elindult Romániába

Belgrád, nov. 24. A Pravdanak jelentik Párisból: Károly herceg tegnap este 10 óra tájban Romániába táviratot kapott, melynek vétele után rögtön elrendelte, hogy tegyék meg az uti előkészületeket. — Károly állítólag 11.10 órakor az express vonattal elutazott Romániába. (MTL.)

Belgrád, nov. 24. A Pravdanak jelentik Párisból: Károly herceg sietős elutazásáról szóló hír politikai és diplomáciai körökben nagy érdeklődést keltett. Az a meggyőződés, hogy Bratianu halála esetén Károly herceg rögtön megjelenik Bukarestben és átveszi a királyi hatalmat. Hivatalos körökben minden felvilágosítástól elzárkóznak. (MTL.)

TITULESCU IS SÜLYOS BETEG

Bukarest, nov. 24. (Bécsi Távirati Iroda.) Mint illetékes helyen közlik Titulescu külügyminiszter állapota is szintén rosszabbodott, mert a beteg gyenge tüdejére való tekintettel kétoldali tüdőgyulladásos jellegű influenza aggodalmat kelt Titulescu római útja előreláthatólag elmarad s a genfi leszerelési értekezleten sem fog résztvenni.

SZIGORITOTT OSTROMÁLLAPOT.

Belgrád, nov. 24. A Pravda bukaresti munkatársa a következőket

jelent: Ámbár Bratianu Vintilla rögtön átvette a kormány vezetését a helyzet több mint kritikus. Rögtön kihírdették a szigorított ostrom állapotot és a külfölddel való minden összeköttetést megszakították.

Borpincészetünkből

kiváló minőségű és tiszta kezelésű pompás borainkat hozzuk forgalomba és pedig:

Finom vegyes	1 liter P	1.20
Homoki vegyes	1 " "	1.60
Rizling	1 " "	1.80
Uri bor	1 " "	2.—
Vörös burgondi	1 " "	2.—
Tokaji édes szamorodni	1 " "	3.80
Tokaji asszu (régifinom)	1 " "	4.84

Kölcsön üvegekben. --- Egy próba mindenkit meggyőz, hogy fenti ártért kiválót nyújtunk.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15.

Fióküzlet: Ferenc József ut 22—24

A MAGYAR KORMÁNY RÉSZVÉTE.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kormány utasította bukaresti követét, fejezze ki a román kormánynak a magyar kormány részvétét Bratianu Jonel elhunytá felett.

PÁRISI VÉLEMÉNY.

Páris, nov. 24. Általános vélemény szerint Bratianu halálának egyelőre legalább nem lesznek következményei. A román belpolitika szempontjából azonban nagyjelentőségű eseményekre lehet elkészülni. Azt hiszik, hogy a belpolitikai válság egyetlen etapja a parlament feloszlata és új választás kiírása lesz. — Itteni politikai vélemények szerint Károly herceg visszatérésére immár számítani kell.

BELGRADBAN MÉLYREHATÓ VÁLTOZÁSOKRA SZÁMITANAK.

Belgrád, nov. 24. Bratianu halálának híre itteni politikai körökben bizonyos aggodalmat keltett. A politikusok meggyőződnek abban, hogy Románia sorsdöntő fordulathoz érkezett. A meghalt román miniszterelnök itt általános szimpátiának örvendett. Bratianu személyében garanciát láttak arra, hogy Románia minden körülmények között ragaszkodni fog a kisantant-hoz és a francia orientációhoz. — Károly herceg trónralépése esetén a román külpolitikában mélyreható irányváltás fog bekövetkezni.

BRATIANU HOLTTESTÉT BEBALZSAMOZZÁK.

Bukarest, nov. 24. Bratianu holttestét ma délelőtt Milovici törvényeségi orvos bebalzsamozta. A holttestet ezután koporsóba helyezik és az Atheneum nagytermében ravalozzák fel, ahol vasárnap délig hagyják. Az ünnepélyes gyászistentisztelet után Bratianu földi maradványait floricaí birtokára viszik, hogy ott a családi sírboltban temessék el.

A PARASZT PART NAGY HARCOT INDIT.

Bukarest, nov. 24. (Bécsi Távirati Iroda.) Bratianu Vintilla kormányát politikai körökben általában átmeneti kormánynak tekintik és azt hiszik, hogy Titulescut vagy Ducát fogják megbízni a kormányalakítással. A liberális párt egyrésze Pesrnat, a román hadse-

regnek volt főparancsnokát szeretné egy nemzeti koncentrációs kormány élén látni. Ez esetben döntő fontossággal bír, hogy vajon a nemzeti parasztpárt a parlament mostani összetétele mellett résztvesse-e a kormányzatban. A nemzeti parasztpárt direktóriuma Maniu lakásán tanácskozott. A nemzeti parasztpárt a nemzeti gyász méltóságát semmiféle tüntetéssel nem zavarja meg, de a gyászünnepek után a liberális kormány ellen a legélesebb harcot indítja. Biztosra vehető, hogy a nemzeti parasztpárt a kormányzásban való részvételét a mostani kormányzat feloszlataától és az új választás kiírásától teszi függővé. A kormány körütekintő rendőri és katonai intézkedéseket tett.

A KAMARA GYÁSZÜLÉSE.

Bukarest, nov. 24. — A kamara gyászülése délután fél 4 órakor volt. Duca a kormány nevében bucsuztatja az elhunytat, akivel 20 esztendeig együttműködött. Lupu a kormánytámogató pártok, Maniu a nemzeti parasztpárt, Róth a németpárt nevében hangsúlyozta, hogy Bratianu működése történelmi korszakot jelent. Papacostea az Avarescu-féle néppárt nevében méltatta Bratianu nagy művét, a román egyesítését. Gróf Bethlen a magyar párt nevében nyilvánította részvétét. Fildermann kifejezte a zsidók háláját annak irányában, aki elismerte jogaikat. Moldoveanu a többségi párt részvétét tolmácsolta.

„ROMANIA UJ VESZEDELMEK FELE HALAD.”

Berlin, november 24. A lapok részletes cikkekből emlékeznek meg Bratianu haláláról és igen behatóan foglalkoznak a várható eseményekkel.

A Deutsche Zeitung megjegyzi, mi szerint a Manolescu per tárgyalásán elhangzott az a kijelentés, hogy a polgárháború óriási léptekkel közeledik. Majdnem kétségtelen, hogy Románia új veszedelmek felé halad, amelyekhez képest az eddigi események gyenge előjátéknak tekinthetők.

A Vossische Zeitung ezeket írja: Franciaország a halottban a Balkánon egyik legkitartóbb hívet veszti el. Ha a Karlistáknak sikerül hatalomra jutniok és Károly herceget számkivetéséből trónra juttatni, — akár, csak a kormánytanácsba juttatni, — már ezzel is együtt jár Franciaországtól való némi eltávolodás.

A Deutsche Tageszeitung azt írja, hogy Avarescu bukása után, mihielyt ez év nyarán hatalomra jutott, az eddigi olaszbarát politika irányát ismét a franciabarát irány váltotta fel, s már ez is mutatja, hogy Bratianu halála nemcsak az ország belsejében vezetett a legsúlyosabb zavarokra, hanem Bratianu halála a román külpolitikára is nagy befolyással van.

A NÉMET KORMÁNY IS RÉSZVÉTE TÁVIRATOT KÜLDÖTT BUKARESTBE

Berlin, november 24. Stressemann birodalmi külügyminiszter, a román kormánynak és a román külügyminiszternek táviratilag fejezte ki részvétét Bratianu elhunytá felett.

MEGHALT

A PASTEUR INTÉZET IGAZGATÓJA
Budapest, november 24. Dr. Székely Ágoston egyéni tanár, a Pasteur kórház igazgatója, az Országos Orvosszövetség elnöke ma déiben meghalt.

Mozgalmas nap a debreceni egyetemen a kultuszminiszter látogatása alkalmával

Az egyetemi ifjuság közvetlen érintkezést keresett a miniszterrel

Az ifjuság zajos tüntelést rendezett a numerus klauzus mellett

Ergerbergeres felvonulás a Péterfia uccán Tüntetés a lapok szerkesztősegei előtt

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter csütörtökön reggel Debrecenbe érkezett. — A miniszter a nyíregyházi Bessenyei-Kör ünnepi ülésére indult, de útját megszakította Debrecenben, hogy itt az új elemi iskolák és a tanári lakások ügyéről tárgyaljon. — A tárgyalások e részéről külön tudósításban számolunk be.

A miniszter csütörtökön reggel 7 órakor, megérkezése után rögtön az egyetemi klinikai telepre hajtatott. Ott folytak le a tárgyalások is az illetékes tényezőkkel.

Az egyetemi ifjuság körében csakhamar híre futott, hogy a kultuszminiszter az egyetemi telepen tartózkodik. A bajtársi egyesületek vezetői felkeresték Verzár Frigyes rektort és arra kérték, hogy közvetítse ama kérésüket, hogy a kultuszminiszterrel közvetlen érintkezést találhassanak. — Klebelsberg miniszter eleget is tett az ifjuság kívánságának és a felvételi épületben az összegyülekezett jobbjára orvostanhallgatókból álló ifjuság előtt megjelent. — A miniszter nyugalmára és rendre intette az ifjuságot és rámutatott azokra az okokra és szempontokra, amelyek a kormányt a numerus clausus módosítására készítik.

Az összegyűlt ifjuság nagy része szendben és figyelemmel hallgatta a kultuszminiszter szavait, azonban egyes türelmetlenebb ifjak nem nagy tisztelet érzést és tekintélytisztelést eláruló magatartást

tanúsítottak. Fültanuk állítása szerint, mikor a miniszter „kedves gyermekeimnek” nevezte őket, állítólag olyan közbeszólás is elhangzott:

— „Ne fraternizáljon!”
A kultuszminiszter beszéde további részébe pedig néhányan közbekiáltottak: „Ie a zsidókkal!” — Objektíve meg kell állapítani, hogy ilyen közbeszólások csak szörvényszerűen hangzottak el és a teremben összegyülekezett ifjuság nagy része komolyan hallgatta a miniszter szavait.

Közben azonban a felvételi épület elé siettek a többi bajtársi egyesület tagjai, jogászok és gazdaságosok, akiket a vezetők alarmizáltak.

Ezek a tömegek a Tisza István-szobor körül helyezkedtek el és az „Erger-Bergert” énekeltek és a numerus clausust éltették. A nagy zaj behallatszott az épületbe, ahol Klebelsberg miniszter az ifjuság többi részével beszélt. A miniszter kinyitotta az ablakot és kiszólt az ifjusághoz, hogy maradjanak csendben amíg ő beszél és ne éljenzenek. — A kint álló tömegekből nem éppen hízelgő kiáltások hangzottak fel, állítólag ilyenek:

— „Nem hagyjuk magunkat félrevezettetni”. „Nem a kegyelmes urat, hanem a numerus clausust éljenezzük”. — A komolyabb ifjak igyekeztek temperamentumosabb társaikat megfékezni és így incidens nem is történt.

Az összegyülekezett ifjuság ezután bevonult a városba.

remben. A jogászok és gazdaságosok közben gyülekeztek az épület előtt s ott éljeneztek a numerus klauzust. A nyitott ablakon természetesen a miniszter ezt hallotta s kérte, hogy őt, míg beszél, éljenezéssel ne zavarják. Más kijelentést azonban nem tett.

A legrégebbi kézimunka üzlet Debrecenben

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdája Főter, Tisza-palota.

Dus választék: Smyrna, nordisch, berliner sib. pamutokban. --- Teljes árnyalatok! --- Gobelin, Kelim munkák dus választékban.

Felvonulás és Erger-Berger a Péterfia uccán

Déli 12 óra tájban kíváncsian verődtek össze a Péterfia utca járókelői. Hatalmas csoport közeledett a Simonyi ut felől, négyes sorokban. Mintegy négyszázan voltak az egyetemi ifjak, akik az Erger-Berger énekelve közeledtek a város felé. Azonban a Péterfia utcai lakatánya előtt nem tudták folytatni útjukat. Ugyanis Porubszky Gyula rendőrtanácos, aki mögött hat gyalogos és négy kerékpáros rendőr sorakozott, megállást intett az elől haladóknak. Az egyetemi hallgatók meg is álltak. Kettő kivált a csoportból, hogy odamenjen Porubszky rendőrtanácoshoz.

A rendőrtanácos megkérdezte a két hallgatótól, hogy van-e felvonulásra engedélyük, mire ezek azt felelték, hogy nincs.

Erre Porubszky rendőrtanácos ki jelentette, hogy annak, amit a diákok csinálnak, felvonulás jellege van. Eppen ezért felszólította őket, hogy oszoljanak szét.

A két hallgató meghajolt s bajtársaihoz ment, továbbítani a rendőrtanácos kívánságát. A diákok szintén megtudták, miről van szó, minden ellenkezés nélkül a járda két oldalára mentek s ott folytatták útjukat a kollégium felé. A diákok eredetileg nem a kollégiumba igyekeztek, hanem az egész csoport a lapok szerkesztősege elé akart vonulni, de a rendőrség közbelépése ebben megzavarhatta őket, mert a kollégium felé tartottak s ott gyülekeztek, a kapu előtt.

Porubszky rendőrtanácos ismét szétoszlásra hívta fel a diákokat, a kik erre bevonultak a kollégium udvarára.

Nyűrső hangyabolyhoz volt hasonlatos a kollégiumi udvar, ahol a diákok hangosan tárgyalták az eseményeket. A legtöbbje amellett volt, hogy ki-ki menjen haza, nem kell összeütközésbe kerülni a rendőrséggel. Viszont egyesek a Tiszántuli rt. épülete és a Független Ujság szerkesztősege elé való vonulás mellett kardoskodtak. Végül is a diákok nagyrésze haza ment, csak két kisebb csoport indult meg, hogy tüntessen a Tiszántuli rt. lapjai és a Független Ujság ellen. Egyenként szállingóztak ezek a tüntetők s így sikerült is rövid időre kijátszauk a rendőrség éberségét.

Porubszky rendőrtanácos nyilatkozata

Dr. Porubszky Gyula rendőrtanácos déli 1 órakor fogadta hivatali helyiségében a sajtó képviselőit, a kiknek a déli eseményekről az alábbi következő nyilatkozatot adta:

Beszélgetés dr. Verzár Frigyes rektorral a miniszteri látogatásról

A Debreczen munkatársának alkalma volt dr. Verzár Frigyes rektorral a miniszter klinikai látogatásáról és az ezzel kapcsolatban történt eseményekről beszélgetést folytatni. Ennek során a rektor a következőket mondta:

— Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter Nyíregyházára menet, hol a Bessenyei-kör ünnepén mondott beszédet, kiszállt Debrecenben is. Reggel 7 órakor érkezett meg a pályaudvarra és onnan egyenesen a klinikára ment. Ott keresztül-kasul bejárta az erdőt, hogy az újonnan megnyitandó botanikus kert, valamint a tanári lakásokból átalakítandó internátus tervét beszélte meg.

— Azután bejött a dékáni hivatalba, ahol már vártak reá az egyház kiküldöttei, Juhász Nagy Sándor vezetésével. Velük részletesen megtárgyalta az építendő új református iskolák dolgát.

— Míg a tanácskozások folytak, az egyetemi ifjuság nagyobb része összegyülekezett az épület előtt és kijelentették nekem, hogy ők a maguk részéről kinyilatkoztatják, hogy biztosítják az egyetemen a legnagyobb rendet és kötelezik magukat, hogy nem lesz semmiféle rendezava-

rás, mely másoknak az előadásokra való járását gátolná, csak azt kéri főlem, eszközöljem ki, amit nagyon szeretnék, hogy módjuk nyíljon a miniszterrel közvetlen érintkezést találni.

— Erre én közvetíttem az ifjuság kérését a miniszter urnak, aki készséggel és örömmel vállalkozott arra, hogy az ifjussággal közvetlenül érintkezék. Aztán az ifjussággal elbeszélgetve, őket minden tekintetben megnyugtatta és a rendre intette. Figyelmeztelte az ifjuságot arra, hogy védteleneget támadni nem méltó dolog. Megelégedésének adott kifejezést, hogy értesülése szerint a debreceni egyetemen atrocitások nem is fordultak elő. Rámutatott arra a beszédre, amit a tegnapi napon a képviselőházban mondott a készülő törvényről. Atyai hangon figyelmeztette az ifjuságot a kötelességteljesítésre, mire azok a minisztert lelkesen éljenezve, eltávoztak.

— Igaz-e, méltóságos uram, hogy a miniszter beszédét közbeszólásokkal zavarták?

— A magam részéről konstatálom, hogy a miniszter beszéde alatt ő eljenezéssel megjelölés vagy közbeszólás nem hangzott el bent a te-

— Tizenegy óra tájban jelentés érkezett a kapitánysághoz azokról a detektívektől, akik az egyetemen voltak szolgálatban, hogy az egyetemi ifjuság tüntető felvonulásra készül. — Itt azonnal permánenciát rendeltek el, én pedig hat gyalogos és négy kerékpáros rendőrrel a diákok elé mentem. A Péterfia utcai lakatánya közelében találkoztam össze az egyetemi hallgatók 3-400 főnyi csoportjával, akik első szóra megálltak. Mikor felszólítottam őket, hogy oszoljanak szét, udvariasan engedelmessékedtek.

— A kollégium kapuja előtt kezdtek ismét gyülekezni, de mikor tudtukra adtam, hogy ezt nem engedhetem meg, bementek a kollégium udvarára. Annymra udvariasan viselkedtek, hogy akadt közöttük olyan, aki megéljenezte a rendőrséget. Miután a kollégiumnál semmilyen rendezavarás nem történt, bejöttem a kapitányságra, jelentést tenni Sághy főtanácsos urnak. A rendőrség természetesen permánenciában van és meg fog akadályozni minden tüntetést és rendbontást.

Tüntetés a lapok szerkesztősegei előtt

Délben, 1 óra tájban, fiatalabb egyetemi hallgatókból álló, mintegy 30-35 főnyi csapat verődött össze a Tiszántuli Hírlap kiadó rt. József kir. herceg utcai nyomda és szerkesztősegei helyiségei előtt. Némelyek kezében gumibot volt. A numerus klauzust éljenezték és a Debreczen-t meg a Tiszántuli Hírlap-ot abengolták. Vállalatunk vezető tagjai kimentek a tüntető csoporthoz. — Menjenek inkább tanulni! — hangzott a tüntetők felé az intó szó. A tüntetők részéről még néhány

Ismét előtérben Debrecenben a mozi-kérdés

Mi van a városi mozival -- Meg kell szüntetni a mai monopoliumos helyzetet

A debreceni mozilátogató közönség kellemetlen meglepetéssel értesült, hogy a mozgószínházak közös vezetősége 15-20 százalékkal felfelé emelte a jegyek árát. Tisztára csak a kartelszerű mozivetítés teszi lehetővé ezt a helyáremelést, mert hiszen a három belvárosi mozgószínháznak egyáltalán nincs konkurense és így olyan helyárat szabhat, amelyet akar. *A helyáremelés annál kevésbé indokolt, mert hiszen nyílt titok, hogy a fuzionált mozik óriási jövedelmet hoznak évente, hiszen csak a budapesti ébredők legutóbbi közgyűlésükön 420 millió korona bevétellel számoltak el, mint olyan összeggel, mely a debreceni Uránia-mozgó bevételeit képezte.* Ez a színház tulajdonosa.

Ilyen bevételi többlet mellett sem miképpen nem indokolt a helyáremelés és különösen nem indokolt akkor, amidőn a fuzionált mozik olyan műsort játszanak, mely nem veszi túlságosan igénybe büdzséjüket.

A közönség körében mind általánosabb lesz az a kívánság, hogy a fennálló mozi kartelt meg kell szüntetni és a mai monopolizált helyzetnek véget kell vetni.

Ennek legegyszerűbb módja önként kínálkozik a városi mozi felállításával, — mert hiszen akkor

egészséges konkurencia fejlődne ki és a közönség mérsékeltbb áron jutna sokkal jobb filmekhez, mint eddig. — Egész sereg olyan nagyszabású filmet játszanak a fővárosi mozgóknak, amelyek nem is kerülnek le Debrecenbe. Ez a helyzet is nyomban megszűnnék, ha még egy mozi lenne.

Debrecen városa már egy év óta folytat szívós küzdelmet azért, — hogy mozi-engedélyt kapjon, mert csak így tudná levenni a polgárság vállaira pótdadó-többlet formájában nehezedő ama terhet, amelyet a Csokonai-színház szubvenciója jelent. Számtalanszor szó volt már arról, hogy a városi mozi várható jövedelme lehetővé tenné a színházi kultúra támogatását, anélkül, hogy az a város pénzéből történne.

Hosszas sürgetés ellenére sines meg még a városi moziengedély, holott Debrecenben fennáll egy olyan engedély, melyet nem is használnak fel. Ez az a bizonyos negyedik mozi, mely még ugy is jövedelmez, hogy egyáltalán nem léteznek és nem tart persze előadásokat.

Mindenesetre a mozi kérdés ismét előtérbe került és a közvélemény mind erősebben követeli annak a város egész összességére megnyugtató megoldását.

Nyolcszáz ezer pengő szükséges az új tanári lakások építésére

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter tegnap Debrecenben tartózkodása alatt igen fontos egyetemi építkezések ügyében is tárgyalást folytatott a város és az egyetem kiküldötteinek bevonásával. A tanácskozáskor a következőkben számolhatunk be:

Délelőtt 1 órakor az orvoskari dékán hivatalban Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter elnöklése alatt kezdődött a másik nagyfontosságú értekezlet, melyen dr. Verzár Frigyes egyetemi rektor, az egyetemi fakultás dékánja, dr. Magoss György polgármester és dr. Csűrös Ferenc közm. tanácsnok vettek részt.

Az egyetem rektora részletesen ismertette az egyetemi tanári lakások ügyét. Jelenleg az egyetemi tanárok nagyrésze meg nem felelő lakásokban, a város belső területén lakik, egyrésze a Nagyerdőn, az egyetemi internátusból ideiglenesen alakított épületben kap szintén meg nem felelő lakást. Van hat olyan egyetemi tanár, aki más városból jár ide előadásokat tartani. Természetesen ily viszonyok között az egyetemi oktatás nem folyhatik olyan zavartalanul, mint ahogy az kívánatos volna. Hátrányos ez a helyzet az ifjúságra is, mely lehetetlen rossz lakásokban kénytelen meghuzódni, mert a számára épült nagyerdői egyetemi internátus tanári lakásokkal van lefoglalva. Az államkormány sűrűs beavatkozását kéri, hogy ezt a kérdést közmegegyezésre oldja meg.

Dr. Magoss György nyomatékos szóval mutatott rá arra, hogy az államkormánynak a teljes egyetemi telep kiépítése, melyhez hozzá tar-

toznak az egyetemi tanári lakások is, voltaképpen erkölcsi kötelessége. A város közönsége minden tőle telhető áldozatot meghozott már az egyetem érdekében. Most az államkormányon van a sor, hogy az egyetem teljes kiépítésére vonatkozó kötelezettségeit teljesítse. Debrecen város közönsége ezt méltán és joggal várja. Az egyetemi tanári lakások felépítése kérdésében teljes mértékben támogatja az egyetem rektorának kérését.

Többek hozzájárulása után az elnöklő kultuszminiszter kijelentette, — hogy előtte is rokonszenves az a gondolat, ami a kérelemben kifejezésre jut, hogy t. i. az egyetemi ifjúság hozzá juthasson a maga internátusához, kint a Nagyerdőn. Amint az egyik lapban közzétett ismeretes közleményében kifejtette, ő barátja a vidéki egyetemek támogatásának, mert a vidék ifjúsága testi és lelki egészségének megóvására jobb alkalmakat nyújt, mint a főváros. Teljes mértékben átérzi az egyetemi tanárok nehéz helyzetét is a lakásmiérők miatt és azon is segíteni igyekszik. A tanári lakások építésének pénzügyi nehézségei vannak. Körülbelül 800.000 pengőre van szükség ezek felépítéséhez. Kéri a város és az egyetem képviselőit, hogy ennek előteremtéséhez neki segítségére legyenek. Ez olyan formában történhetik, ha a város és az egyetem együttes felirathat fordul a miniszterelnök és pénzügyminiszter úrhoz, — hogy a kultúrterület részére az építkezésekhez szükséges összeget biztosítsák.

A tanári lakások a központi épület két oldalán, másrészt az egyetemi sport telep felé vezető út mentén épülhetnek a legcélszerűbben. Ehhez azonban az szükséges, hogy ez az utóbbi utat a város megfelelően kiépítse dr. Magoss

kiállítás hangzott el, miközben valaki a Piac utca felől avizálta nekik:

— Jönnék a rendőrök!
Ez az avizáló egyszerre véget vetett az utcai jelenetnek és az ifjak nagy-sietve eltávoztak.

Komolyabb incidens egyáltalán nem történt. A tüntetők innen a Piac utcára vonultak és hasonló tüntetést rendeztek a Debreceni Független Ujság szerkesztősége előtt. Majd a Hajdúföld elé vonultak és itt persze már éljeneztek.

Egyéb baj nem esett.

A József kir. herceg utcán lefolyt kis tüntetés legfőbbét ártott az „egyesült mozgók”-nak, mert a tüntetők híre alaposan megritkította a mozgók esti közönségét.

Elmarad a vasárnapi numerus klausus gyűlés

A rendőrség állítólag nem engedélyezné

Tudvalevő, hogy a szélső jobboldali körök vasárnap a Bika szálló dísztermében tiltakozó gyűlést hirdettek a numerus klausus megváltoztatása ellen. A gyűlés szónokai: Haller István, Gömbös Gyula, Wolf Károly lettek volna. Mint értesülünk, ez a gyűlés nem lesz megtartva, azzal az indoklással, hogy Wolf és Gömbös nem érnek rá Debrecenbe jönni vasárnap. Állítólag vasárnap-hoz egy hétre fogják megtartani a gyűlést.

Más oldalról a fentiekkel szemben arról értesülünk, hogy a vasárnapi gyűlést azért nem tartják meg, mert a rendőrség úgy sem engedélyezné, a város nyugalma szempontjából.

Készűő színházi és mozi tüntetés

Az egyetemi ifjúság köréből kiszivárgott hírek szerint a diákoknak egyrésze szegedi mintára tüntetést akar rendezni a Csokonai színház szombat este színe kerülő „Csatán a csók” operett ellen. A tervvel kapcsolatban az ifjúság körében mások azt hangoztatják, hogy akkor a moziban színe kerülő „Lyon Lea” ellen is tüntetést kell szervezni. Az utóbbi dolog különösen érdekesnek ígérkezik, mert hisz közismert a mozik és a fajvédők közötti kapcsolat.

DECEMBER 2-ÁN VAGY 5-ÉN MEGKEZDŐDIK AZ EGYETEMEKEN A KARÁCSONYI SZÜNET.

Budapesti tudósítónk arról ad hírt, hogy december 2-án, de legkésőbb 5-én megkezdődik az egyetemeken karácsonyi szünete, amely egészen a következő évbe nyúlik. Minden bizonnyal a szünetek alatt megszűnnek az ifjúsági mozgalmak, mert hiszen a diákok hazatérnek.

Ezt a nyugalmi időszakot kívánja felhasználni a kormány arra, hogy a numerus klausus módosításáról szóló törvényjavaslatot a képviselőházzal tárgyalassa.

INCIDENS A PÉCSI EGYETEMEN.

Pécs, november 24. Az egyetemen ma megkezdődtek az előadások. Az orvosi karon az első óra után két zsidó medikust eltávolítottak. Amidőn Vasváry Ferenc rektor értesült az incidensről, az előadóterembe sietett és felhívta az ifjúságot, hogy tartózkodjék a rendezavarástól, mert különben bezárattja az egyetemet. A többi fakultáson rend és nyugalom van.

György polgármester kijelentette, hogy ezen nem fog mulni a tanári lakások kiépítése.

Miután a helyzet így tisztázódott, az értekezlet megállapodott abban, — hogy a részletesen megokolt feliratott a város s az egyetem képviselő is sűrűsen elkészítik és mielőbb eljuttatják a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez.

Igy most már bizton remélhető, — ismét nagy lépéssel fog előre haladni a teljes kiépítés felé.

Törvényszéki kinevezések

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Szécsi István debreceni törvényszéki jegyzőt a nyírbátori, Veres András dr. törvényszéki jegyzőt a sajaszentpéteri járásbírószághoz járásbíróká; Bényei Zoltán dr. törvényszéki jegyzőt a nyiregyházi ügyészséghez ügyésszé nevezte ki.

A képviselőház csütörtöki ülése

A Ház tegnapi ülésén a közuti járművek megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot egyhangulag elfogadták. Az olasz királysággal kötött pénzügyi egyezményt is ratifikálták. Azután az egyes vármegyei törvényhatóságok területeinek megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Több képviselő felszólalása után ezt a javaslatot is elfogadták. Malasich Géza ezután a kivándorlás kérdésével foglalkozott. Szeitovszky belügyminiszter válaszában a kivándorolt magyarság érdekében tett kormányintézkedéseket említette meg.

Egy magyar asszony szerencsétlensége Hollandiában

Budapest, november 24. A hollandiai Arnhemben, Grünbergerné, Szentomási Sára, aki a gyermekvonathoz igyekezett, szerencsétlenül járt és életét vesztette. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az egyik üres szerelvényt a hollandi államvasutak olyan vágányra tolták ki, ahol a síneken átmenni nem szabad.

A szerencsétlenül járt asszony, a líos úton igyekezett a gyermekvonathoz amit a szolgálatot teljesítő ügyeletes tisztviselő észre is vett, visszatartotta s megmúváltta a valamivel hosszabb, de veszélytelen utat. Amint az ügyeletes tisztviselő eltávozott, Grünbergerné visszaindult, hogy a gyermekvonatot elérje s ekkor a pályaudvarról kihaladó gyorsvonat szele elkapta s a peron felé höznyomta. — A szerencsétlen asszony szörnyen halt.

EURÓPA EGYMILLIÓ EMBERREL TÖBBET TART FEGYVERBEN, MINT BÉKÉBEN

London, nov. 24. A „Soha többé háború” értekezlet megnyitáán Nitti a következőket mondotta: A háborus veszély sohasem volt olyan nagy, mint most és ma még nagyobb, mint 1913-ban, az európai háború előestéjén. Németország, Ausztria, Magyarország és Bulgária lefegyverzése után Európa ma csaknem egymillió emberrel többet tart fegyverben, mint háború előtt és katonai célokra évenként 2.200 millió dollárt ad ki

Klebelsberg kultuszminiszter tanácskozásai Debreczenben az új elemi iskolák felépítésére

A tervezett 22 új református elemi iskola építési költségét kétharmad-részen a kultuskormány viseli

Debreczenben összeírják a tanköteles koru és azon alu i gyermekeket

Hirt adtunk arról, hogy Klebelsberg kultuszminiszter debreczeni tartózkodását arra használta fel, hogy a tervezett 22 új református elemi iskola államsegélye ügyében tárgyaljon az illetékes tényezőkkel.

Délelőtt 11 órakor az orvoskari dékáni hivatalban gyűltek össze a meghívott urak az „iskola-építő” értekezletre, amelyen megjelentek dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző, Szele György, Uray Sándor és Molnár Ferenc lelkészek a ref. egyház képviselőiben, Vasady Lajos tanfelügyelő az állam részéről, dr. Vargha Elemér és dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok Debreczen város részéről és dr. Lindenberger János pápai prelátus a katolikus egyház képviselőiben.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter az értekezlet tagjait igen szívélyesen fogadta s az egész értekezlet folyama alatt meglehetősen tanúsított a református iskolák iránt és az idevonatkozó javaslatokban is szinte meglepően konciliáns volt. A miniszter kíséretében volt Huszka Ernő min. tanácsos.

BETHLEN MINISZTERELNÖK KIVÁNSÁGÁRA JÖTT LE A KULTUSZMINISZTER

A kultuszminiszter bevezető bevezető beszédében rámutatott arra, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök, Debreczen város képviselőjének kifejezett kivánságára azért jött Debreczenbe, hogy a város elemi oktatásának szisztematikus kifejlesztését a magyar állam hatékony támogatásával dűlőre juttassa. Az itteni iskolák fejlődésének eddigi képe azt mutatja, hogy a város belterületén felekezeti iskolák, a külső részeken, a tanyavilágban állami iskolák létesülnek. Öt ezt a történeti fejlődést nem is akarja megbontani. A város belső területén a létesítendő új iskolákat a felekezetek kezében kívánja továbbra is hagyni, s az állam részéről messzemenő támogatással akarja biztosítani azt, hogy elegendő felekezeti iskolák alakuljanak itt.

A tárgyalások abból indultak ki, hogy a református egyház 22 új népiskolai tanterem és 7 tanítói lakás felépítését kérte. Ezek a következő helyeken lennének:

1. Nyilastelep. 2. Csapóker. 3. Gerébikert. 4. Hajdusámsoni ut mellett. 5. Sestakert környékén. 6. Tócsokertben.

A kultuszminiszter alapos és hosszas tárgyalásokba bocsátkozott minden oldalról megvitatták a kérdéseket és végeredményben a következőkben állapodtak meg:

A kultuszminiszter elrendeli, hogy Debreczen város, valamint a körülötte levő kertészek és telepek egész területén úgy a tanköteles korban levő, mint azon aluli koru gyermekeket írják össze. Készítsenek pontos statisztikát arról, hogy milyen a gyermekek megoszlása felekezetek szerint is.

Klebelsberg kultuszminiszter tehát egy esztendő koruktól kezdve összeírattja a gyermekeket, azért, mert mint ő maga is kijelentette, 1932-33-ban következik el az az

idő, amikor az elemi iskolák a normális népességet elérik, amikor tudniillik a háborus és a háboru utáni évek folyamán bekövetkezett csökkenés a születésekben kiegyenlítődik.

Miután ezt 1933 körüli időre számítja a miniszter, ezért iratja össze a gyermekeket, hogy megállapíthassa, hány új iskolára, főleg hány tanteremre van szükség és azt is, hogy hol, a város melyik ré-

szén kell iskolát építeni.

Altalános elvül fogadta el a miniszter azt az alapot, hogy csak a tanyai területeken létesítsenek új állami iskolákat.

Ellenben nemcsak a város belső területén, hanem a kertészekben és telepeken is fennmarad a mai felekezeti rendszer.

Kívánja azonban, hogy nemcsak református, hanem ott, ahol megfelelő arányszámban római katolikus gyermekek is vannak, ilyen iskola is épüljön.

A miniszter kilátásba helyezte, hogy az építési költségek kétharmad-részt az állam fedezi, míg egy harmada a felekezetekre hárul.

Az értekezlet tagjai a miniszter kijelentéseit nagy megnyugvással vették tudomásul.

A 22 tanterem és 7 lakás több mint 600.000 pengőbe kerül, amiből a református egyház 200.000 pengőt visel majd.

Debreczen jószívű közönségének áldozatkészsége összehozta Kulcsár József menekült vasutas temetési költségeit

Eddig 166 pengőt adakoztak -- özv. Kulcsárné zokogva mondja el szenvedéseik történetét

A debreceni üzletvezetőség egész személyzete résztvesz a szerencsétlen család felsegítésében

Megirtuk, hogy a román hatóságok minden emberi érzést mellőzve, ismét koldusbotra juttattak egy magyar családot. Kulcsár József vasutas az áldozata ennek a kegyetlenségnek, aki a kiutasítással járó izgalmak következtében két nappal ezelőtt meghalt. Családja minden betévi falat nélkül, a legkétségbeesettebb helyzetben maradt hátra és a temetési költségeket sem tudta megfizetni.

A „Debreczen” felhívására a karitativ érzésű debreceni közönség haladéktalanul a nyomorgó család felsegélyezésére indult. Egymás után érkeztek lapunk szerkesztőségébe a különböző nagyságu adományok, amelyeknek összege tegnap délután 164 pengő 26 fillérre emelkedett.

A szerdai számunkban nyugtázott adományokon kívül tegnap a debreceni Máv. üzletvezetőség egész tisztviselői kara Balás Károly üzletvezetőségi igazgató kezdeményezésére öt listán 114 pengő 26 fillért adott össze. Ezt az összeget még a mai nap folyamán beküldték a lapunk szerkesztőségébe.

Kaptunk egy levelet is, amely a következőképp hangzik:

— Alázaattal kérem a mellékletben idezárt két pengőt mint segélyadományt a tegnapi lapban felemelt szegény Kulcsár Józsefné javára kegyesen átvenni s alkalmiilag neki kézbesíteni méltóztassék. Szíves jószágát köszöni: Valaki.

Dr. Thury László 10 pengőt küldött be, azonkívül N. N. 1. özv. N. N.-né 2. Erdélyi menekült 2, Valaki 2, Steppel József ny. vasutas 3,

özv. Katona Józsefné 1 pengő.

Lapunkban szerdán nyugtázott 29 pengővel együtt tehát 164 pengő 26 fillér.

A debreceni kegyesszívű emberek adományát tegnap este átadtuk özv. Kulcsár Józsefnének. — Meghatottan, sirva köszönte meg az adományt, amelyből most már el tudja temettetni tragikus véget ért férjét.

A temetés ma délután 3 órakor lesz a Várad-utcai halottas házból. A temetési szertartás elvégzését Siposs Imre református lelkész díjmentesen vállalta el.

Özv. Kulcsár Józsefné szerkesztőségünkben elmondta a kálváriájukat:

— A szatmármegyei Halmi községben laktunk boldogult férjemmel 1914. év óta, aki nyugdíjazott vasutas volt. A román megszállás alatt is ott maradtunk és összekaportott pénzünkkel kis házat vettünk meg. — Nemrégiben rendelet jött a faluba, hogy össze kell írni a román állampolgárokat. Pontos időben jelentkeztünk mi is és a listára bennünket is felvett a jegyző. Néhány hét múlva azonban értesítést kaptunk, hogy a főszolgabíró a román honosságot kérők listájáról férjemet kitörölték. Pótfelvétel utján kértük ekkor a honosság megadását. — Az engedély helyett azonban a főszolgabíró magához hívatta az uramat és kijelentette neki, hogyha 8 ezer lelt lefizet, akkor felveszi a listára, hozzátette azt is, hogy a 8 ezer lelt kivül más költségei is lesznek.

— Ezt a pénzt nem tudtuk meg-

fizetni, hiszen a férjemnek mindössze 1017 lei havi nyugdíja volt, amelyet azonban május óta nem folyósítottak. — Így hát elérkezett a napja a kiutasításnak is. Szeptemberben értesítést kaptunk, hogy 8 napon belül hagyjuk el Románia területét. Kértünk haladékot. Egy hónapi ott tartózkodást még engedélyeztek. Aztán menni kellett. A butorokat bepakkoltuk és átjöttünk a magyar határon. Eleinte heteken keresztül vagonokban és a várótermekben laktunk. Férjem egészségét, aki amugy is beteges ember volt, teljesen felőrölték a kiutasítással járó idegizgalmak, úgy hogy néhány nappal ezelőtt meghalt. — Három lei-jel a zsebünkben egyedül maradtunk.

— A jószívű emberek támogatását kellett igénybe vennünk. Kemény János vendéglős kosztot és Farkas Zsigmond szállodás lakást adott. Nem is tudom nekik mivel meghálálni jóindulatukat.

A szenvedésektől megviselt sápadt asszony sírás közben mondta el ezeket és megkért bennünket arra, köszönjük meg nevében a jóindulatu emberek adományait.

Vigést a Népházban

Csapó Mária, Reider Böske, Mihály Ilonka és Pálffy Ica fellépésével.

A Népházi (volt DMKE palota) Vigesték folyó hó 26-án és 27-én, szombat és vasárnap este 8 órakor kezdődő műsora ismét méltán kelthet nagy érdeklődést városzerte. Csapó Mária, a Csokonai színház volt kedvenc művésznője verseket szaval és Dóczy „Csók” című vigjátéka egy bájos jelenetet adia elő. Mihály Ilona Hoór Tempis Erzsébet, a városi zenede művésztanárnője egyik legkiválóbb növendékei opera áriákat és műdalokat énekel. Nőgrádi József, a kitünő komikus újabb kacagtató kuplékkal szerepel. Kiemelkedő száma lesz a műsornak Farkas Imre, a népszerű író és zeneszerző egyik leghálásabb kis operettjének, a Kis kadétnak előadása, amelyben Reider Böske a színi akadémiának egyik legtehetségesebb végzett növendéke, ki jelenleg városunkban tartózkodik s kívül fővárosi színházak tárgyalnak szerződötetés céljából, játsza el egyik parádés szerepét. Kivüle e kis darabban Arvay László, Nőgrádi József, Teleky Pál, Laczkó József nyujtanak elsőrangú alakításokat, a még bemutatásra kerülő jobbnál-jobb vigjelentek és tréfákban szerepel a kitünő Pálffy Ica, ki elismert vérbeli komika, valamint az együttes már jól ismert többi kiváló tagjai.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, mely az elsőrangú műsort kíséri, jegyekről tanácsos elővételben gondoskodni özv. Roth Kálmáné Kosuth ucca 58. sz. alatti trafikjában. Helyárak: Zöllye I. r. ülőhely 80, II. r. 60 és III. r. 40 fillér.

Uj kávécsarnok!

Belvárosi Tejivó

Simontfy ucca 7.

Reggeli- és uzsonna kávék, tejes ebdek és vacsorák, friss sütemények állapodóan felszolgálva. — Tiszta, izeses és olcsó!

Nagy maradék vásár

Starknál

Piac ucca 7.

Az árak 50 százalékkal olcsóbbak.

Leaszabb, lepraktikusabb

Mikulás napi

arand-kidrgyak

ARANY BIKAI illatszertárban

szerezhetők be.

(Vioszhoz-mozsi beidratndi)

Van-e kontárkérdés a kereskedelemben?

Nádor Jenő Gyula jönevű szakíró írja egyik pesti lapban az alábbi cikkeket:

„Egyik hajdumegyeyi nagyközségben igen egy jómódu kisgazda üzletet nyitott azzal a többiek előtt komoly formában megismételt indoklással, hogy feleségét a férj „foglalkozása alapján” nagyszagos aszszonyának titulálhassa.

Az új „kereskedő” hozzá nem érte a természetesen csak kárt okozó legális kereskedelemnek, mert nem csak csökkent a többi kereskedő forgalmát, de saját üzletének rezsijét is aligha keresi meg. Az ország kereskedői sokat panaszkodnak az egyik napról a másikra kereskedővé vedlettek konkurenciája miatt.

B-listás, vagy fegyelmi uton elbocsájtott köztisztviselők, mestersegüket abbahagyó iparosok, földművesek, magánhivatalnokok s más pályán elhelyezkedni nem tudó emberek egész serege tódul ma a kereskedői pályára s ettől remél jobb jövődelmet.

Évek óta sürgetik a kereskedők hogy az üzletnyitás engedélyezését képesítéshez kössék.

Az érdekképviselők átérzik a kereskedők szorult helyzetét és a panaszok jogosságát, de sem a helyzet orvoslására nem tartják alkalmasnak a képesítéshez kötést, mert a mindinkább tért hódító szabadverseny eszméjével nem találják összeegyeztethetőnek a kötöttséget. Az a nézet alakult ki, hogy tulajdonképpen nincs kontárkérdés.

Akinek bárhol alkalma volt megtanulni a szükséges ismereteket, jobb kárts lehet, mint a ki évekig tanonkodott. Akinek tehetsége van a kereskedelemhez, annak tudását el kell ismerni, ha autodidakta is.

A teljesen szabadverseny teszi csak lehetővé, hogy ne a protekció, ne a papírosan elismert, sokszor csak formai képzettség, hanem az életben kipróbált és helytálló tudás, életmód és érvényesüljön.

A képesítéshez kötés is kijátszható volna, mert hiszen az iparnál is látjuk hogy a tanulatlanok is kaphatnak ipari üzemre engedélyt, ha szakképzett üzletvezető tartanak. A kereskedőnél a szakképzett üzletvezető mellett is dikálhat a főnök rossz árpolitikát.

Lássuk be, hogy amikor a mostani kereskedők valamelyike, vagy elődjök letelepedett városában, a már ott levő régebbiek nem nagyon örültek ennek, s ez mégis megnyitotta az új üzletet. Így bele kel törődni abba is, hogy a később jövők szintén nem törődnek a már ott evők érdekeivel. Bele kell nyúgodni, hogy ha a piac nem is igényel újabb üzletet, a régebbiek kiáltozásai miatt az új jövevény nem fog lemondani reményeiről, terveiről, üzletnyitási szándékáról.

A kereskedelemnek első érdeke nem az egy más ellen való küzdés, hanem a közös elélnés etörése, a nagy adóterhek és a vexaturák együttes leküzdése, mert ezzel sokkal üdvösebb, s hasznosabb és nagyobb eredményeket érhetnek el e téren. Nádor Jenő Gyula

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Sarkady Ferenc ref. 62 éves, Sziv ucca 23. szám. — Szőke Sándor ref. 7 hónapos, Géza ucca 9. szám. — Nánási Jánosné Horváth Mária, ref. 57 éves, Kerekes Géza ucca 6. szám. — Kovács József rk. 71 éves, Vulkántelep. — Pisák István ref. 11 hónapos, Pesti u. 8. szám.

Módosítják a hadikölcsön-javaslatot

Törvénybeiktatják a szabadságharc hőseinek emlékét

Budapest, november 24. Az egységes párt tegnap esti értekezletén Jánossy Gábor javasolta a 48-as szabadságharc hősvédelmi emlékének törvénybeiktatását. A szabadságharc hősei közül a csonkaország területén már egyetlen élő sincs az özvegyek közül azonban mintegy negyvenen élnek. Javasolja, hogy ezeket az állami nyugellátáshoz hasonlóan nyugdíjban részesítsék, ezenkívül karácsonykor folyósítsanak nekik ajándék-ként 1000—1000 pengőt.

Vass József népjóléti miniszter hangoztatta, hogy ez a kérdés elsősorban pénzügyi kérdés. Érintkezésbe lép majd a pénzügy és honvédelmi miniszterekkel és reméli, hogy sikerül a megfelelő megoldást megtalálni.

A párt helyesléssel vette tudomásul a miniszter válaszát.

Napirend szerint következett volna a

hadikölcsöntulajdonosok kötvényeinek valorizálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Vass népjóléti miniszter azonban kérte, hogy e kérdés megvitatását egyelőre halasszák el. A legutóbbi napokban ugyanis a párt bizottsága belekezdett a javaslat tárgyalásába annak során rendkívül értékes javaslat hangzott el. Miután a párt bizottság nem tudta végezni a javaslattal, maga kérte, hogy annak folytatását későbbi időponton halasszák el, mert a bizottságban elhangzottakat, a holnapi minisztertanácsos, azokat magáévá teszi, s már ott olyan módosítások történnek, javaslaton, hogy fog felfizetést felelőssé tesz.

A párt helyesléssel vette tudomásul a miniszter tanács válaszát. — Miután az értekezletnek több tárgya nem volt az értekezlet után párt vacsora volt.

Klebelsberg kultuszminiszter Nyíregyházán

Nyilatkozott kulturprogramjáról

Budapest, nov. 24. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter ma dél után Nyíregyházára érkezett. A minisztert a vasuti állomáson Kállay Miklós dr főispán, Mikecz István dr alispán, Benes Kálmán dr polgármester és a városi tanács fogadták. Benes Kálmán dr polgármester üdvözlő szavai után a miniszter a város házára hajtatott, ahol Irinyi Sándor főjegyző üdvözölte a megye közönsége nevében.

Délután adták a miniszternek azt a nagy ezüst plakettet, melyet azok a községek ajándékoztak neki, amelyekben a miniszter iskolákat létesített.

Mikecz István dr nyújtotta át a miniszternek a díszplakettet s köszönetet mondott azért a támogatásért, amellyel lehetővé tették, hogy a legutóbbi két esztendő leforgása alatt Szabolcsvármegyében 101 iskola és 69 tanítói lakás épült.

Szabó Béla igazgatótanító, a tanítóegyesület elnöke a szabolcsi tanítók üdvözlését tolmácsolta.

Az üdvözlőbeszéd után Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter a következő beszédet mondta:

— Ugy érzem, hogy ezekért a szíves szavakért valahogy megköszöntem, megszenvettem, mert ha volt ember, akinek szenvednie kellett, programjának megvalósításáért, az valóban én voltam. A taksarékosság árca alá menekült politikai intrika elgáncsolta azokat a törekvéseket, amelyek arra irányultak, hogy a magyar nép millióinak műveltségét emeljük és a külföldön is kiképezett vezetőket adva hazai munkánkat minden téren hatályosabbá tegyük.

— Azt hiszem, hogy itt a taksarékosság csak álaré és ürügy volt. Mert láttak-e olyan embert, aki a könyvtársárlásban tönkre ment volna. Láttak-e már olyan országot, amelyet a kultúrára fordított ki-

adások tönkre tettek volna. Tönkre mentek államok elhibázott diplomácia, az elhibázott valutareform, az elhibázott vámtarifa és különösen a háború után, de hogy a kultúra tönkre tett volna egy országot, olyan országot még nem láttam.

Baltával agyonütötte férjét egy dömősi asszony -- a holttestet a Dunába dobta

Két év mulva derült ki a borzalmas bűn

A pillismaróti csendőrség őrizetbe vette Hajdu Istvánnét és 22 éves fiát, mert azzal gyanúsítják mindkettőjüket hogy meggyilkolták Hajdu István dömősi gazdát. Az asszony két évvel ezelőtt jelentette a dömősi község házában, hogy férje nyomtalanul eltűnt. A csendőrség különösnek találta ezt a bejelentést és nyomozni kezdett. Az a gyanu merült fel Hajdu Istvánné és fia ellen, hogy elítették a láb alól a jómódu gazdát.

Hajduné két napig tartó vallatás után tegnap éjszaka végül azt vallotta, hogy dulakodás közben baltával le-

tam. Körülöttünk nemcsak Németország és Ausztria hozta be a 8 osztályos népiskolát, hanem már Románia is megcsinálta a 7 osztályos népiskolát és ha mi nem tartanánk ezzel lépést, egy szép napon arra ébrednénk, hogy nem tudjuk a gazdasági életet értelmetlen munkástömegekkel fenntartani. A népoktatás nemcsak eszménykép — hanem kenyérkérdés, megélhetés és a gazdasági verseny kérdése. Ha azt mondják, hogy sokat költünk külföldi kollégiumunkra, erre azt felelem, hogy az a nemzet szellemi arisztokráciájának kiképzése és a XX. században másról nem lehet szó. Rendkívül drága luxus lenne tehát az, ha az állami beruházásokat és építkezéseket olyan kezekre bíznák, akik a legfejlettebb és a legmodernebb külföldi berendezéseket nem ismerik és olyan dolgokat hoznának létre, amelyek külföldön már elavultak. Ezek elsőrendű nemzeti, eszményi és erkölcsi értékek, mindamellett közgazdasági értékek is.

— Azt hiszem, hogy a fanyai és falusi iskolák építése igen jó nemzeti és államgazdasági befektetés. Ezeknek a befektetéseknek utján nem is állunk meg. Örömmel jelentem be, hogy a legújabban rendelkezésemre bocsátott összegekből félmillió pengőt a népiskolák építésének céljaira fordított.

— Nem törődve a kritikákkal és gánccokkal, addig ameddig engem a nemzet bizalmával megajándékoz, — feltartóztatatlanul megyek tovább azon az uton, amely a magyar fel-támadáshoz vezet.

A minisztert beszéde befejeztével nagy éljenzésben részesítették.

„Boszorkányt” égettek egy Pozsony melletti faluban

A Pozsony közelében levő Nagyfél községben élt Wagner Ilona 72 éves, félkegyelmű asszony. A szerencsétlen öregasszonyról már régebbi idő óta azt suttozták a faluban, hogy boszorkány és ő miatta nem adnak tejet a gazdák fejőstehenei.

Tegnap éjjel az öreg asszony a falu egyik uccáján bandukolt, amikor Henek József és még öt nagyfélé legény jött vele szemben. A legények, amikor megpillantották Wagner Ilonát, ráordítottak:

— Hát te mit jársz éjjel az uccán, boszorkány?

Az öregasszony menekülni igyekezett de a fiatal emberek elfogták, becipelték egy istállóba s ott kényszerítették, hogy fejje meg a tehenet. Az öreg asszony engedelmeskedett s ez, most már végkép meggyőzte a legényeket arról hogy Wagner Ilona boszorkány üvöltözni

ütötte férjét, aki már az első baltacsapástól holtan terült el a padlón. — Nagy erőfeszítéssel az udvaron álló szekérhez cipelte férje holttestét. A kocsi nem kitalta a holttestet a Dunához és letaszította a vízbe.

Az asszony azt állítja, hogy a fia mit sem tudott a gyilkosságról és még mindig azt hiszi, hogy apja elbűvösölt. A csendőrség ma megkezdte a fia kihallgatását, mert valószínűnek látszik, hogy a fia is részes a gyilkosságban, de az anyja mindent magára vállalt.

kezdték: „Most meghalsz boszorkány” Nekiestek, letépték róla a ruhát, — ütötték-verték, majd gyufával meggyújtották az öreg asszonyt, aki eszevesztetten ordította. Az álmukból felvert lakók szabadították ki szörnyű helyzetéből Wagner Ilonát, akit súlyos zúzódási, égségi sebekkel szállítottak orvoshoz. A csendőrség Henek Józsefet és öt társát letartóztatta s az ügyészség súlyos testisértés büntette címén emelt vádat ellenük.

Nagy maradék vásár

Starknál

Piac ucca 7.

Az árak 50 százalékkal olcsóbbak.

Női harisnya minden minőségben

Tartós selyem harisnya

4-50 P-től

Márton Gyula és fiánál,

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Színházi műsor:

Péntek este: *A legkisebbik Horváth lány*. Tisztviselő-est. Bérlet-szünet.
Szombat este: *Csattan a csók*. Operett-bemutató. Rendes helyárák.
Vasárnap délután: fél 4 órakor: — *Bob herceg*. Mérsékelt helyárák.
Vasárnap este: *Csattan a csók*. — Bérlet-szünet.
Hétfőn este: A) bérlet *Csattan a csók*.
Kedden este: B) bérlet. *Csattan a csók*.
Szerda este: C) bérlet. *Csattan a csók*.

A színházi iroda jelentése

Ma, pénteken este fél 8 órakor: *A legkisebbik Horváth lány* Timár Ila felléptével. *Tisztviselő est*. — Minden tisztviselő úgy a támlaszékből, mint a páholyok árából 30 százalék kedvezményt kap.

Holnap, szombaton este fél 8 órakor rendes helyárákkal: *Elek Ica*, *Ferenczy Marian*, *Halasiné* felléptével

CSATTAN A CSÓK

Maurice Yvain ragyogó operettje. *Kacagó-est!* — Rendező Remete Géza; Karnagy Szathmáry Endre.

Főszereplők:

Arlette — *Elek Ica*
Achille — *Fülöp Sándor*
Bouillon Fallouxné — *Turbók R.*
Camille — *Ferenczy Marian*
De Gravere — *Virágháty Lajos*
Lucien, a fia — *Antók Ferenc*
Pontaves — *Szigeti Jenő*
Pontavesné — *Halasiné*
Colignac polgármester — *Szirmai Savinien* — *Rajz János*
Celina, szobalány — *Torma G.*
Lulu — *Tendl Mariska*
Lili — *Nép Elza*
Tampon — *Mihályi Ernő*
Colette — *Szathmáry Margit*
Deodat, inas — *Szigethy Andor*
Falrengető kacagások, ragyogó ének- és táncszámok, szellemes párjelenetek, mulatságos helyzetek, charleston, pikáns jelenetek, mesés toalettek, csodás rendezés.

Csattan a csók előadásait kizárólag felnőttek nézhetik meg!

A színház igazgatósága ezuttal tisztelettel felhívja a t. szülőket, hogy serdülő gyermekeiket semmi szín alatt se engedjék a *Csattan a csók* előadásaira!

A *Csattan a csók* előadásaira tömegesen váltják jegyeiket az érdeklődők. Jegyváltás 10—1-ig és 4—6 óráig.

Vasárnap délután mérsékelt árakkal fél 4 órai kezdettel: *Bob herceg* Timár Ila felléptével.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma váltsa meg a *Bob herceg* vasárnap délutáni előadására a jegyeket.

Ifjúsági előadások szerdán, november 30-án és csütörtökön, december 1-én. Ez alkalommal magyar operett kerül színre. Az ifjúsági előadások jegyei hétfőtől árusítatnak a jobboldali pénztárnál kizárólag délután 4—6 óra között!

A mozgószínházok műsora:

APOLLO: Máglya és élet (Páris grófia) Romantikus regény. Conrad Weidt és John Barrimoréval. Kisérők: Buszter és Pöttyike, bohózatok.
VIGSZÍNHÁZ: Csak felnőtteknek! Lyon Lea, Bródi Sándor drámája. — Orosz dráma a háborús időkben, Ivan Mosjoukin és Mary Philbinel.
Szombattól — Urániában: Tarzan és az aranystrü oroszán és Ördögparipa.

Kováts Andor professzor érdekes előadása a Habsburg uralomról

Szerdán délután 5 órakor dr. Mitrovits Gyula egyetemi professzor folytatta és fejezte be „A nevelés lehetősége és határai” című előadását, amely mind a három órán a közönség legmelegebb érdeklődése mellett folyt le.

Utána 6 órakor dr. Kováts Andor, egyetemi professzor kezdte meg „Az egykori osztrák uralom Észak-magyarországon” című, 2 órára hirdetett előadását, amely a közönség köréből szokatlan nagy érdeklődést váltott ki.

Az előadások sikerének mind a két feltétele megvolt Kováts professzor előadásában, t. i. az előadó vonzó és lebilincselő egyéni kvalitásai egyrészt, másrészt az a körülmény, hogy tárgya állandóan lekötötte a közönség figyelmét.

A Habsburg problémák ma állandóan napirenden vannak a tudományos kutatások mezején, minthogy a bécsi titkos levéltárak megnyitása a történelem előtt s így a hatalmas lendületet vett tudományos buvázkodás, az egyre megjelenő érdekesnél érdekesebb publikációk a nagy, művelt közönség kíváncsiságát is felkeltették. Köztudomású, hogy tudósaink egyre nagyobb számban sietnek Bécsbe, hogy a ma már szabad archívumokat felkutassák és szorgos munkájukat csak nagyban elősegítette az a körülmény is, hogy a kultuszgymány intézetet állított fel Bécsben, amelyben a kutató tudósok otthonot találnak.

Kováts professzor abból indult ki, hogy a Habsburg-uralomnak szerinte a világon voltak ugyan nagy büneik, másfelől azonban az is tagadhatatlan, hogy a Habsburg kormányzat a civilizáció terjesztésével századokon keresztül missziót teljesített. Legalább is a teltra nézve feltétlenül igaz van tehát az egykori eszék politikuskának, Palaezkynek, aki azt hirdette volt, hogy ha az egykori osztrák birodalom nem lett volna már meg, fel kellett volna azt találni. Gazdasági és kulturális téren a Habsburg uralom kétségtelenül nagyon értékes örökséget hagyott a monarchia helyén keletkezett kis államokra.

Ezután megemlítette Kováts professzor, hogy a Habsburgok kormányzata még Felsőolaszországban is kedvező nyomokat hagyott. Meggyőző erről egy pillantás, amellyel Felsőolaszországot a délolasz tartományokkal összehasonlítjuk. Felsőolaszországban mindenütt rend, eszék, kultúra, tisztaság; Délitáliában még ma is fegyverrel fenntartott és piszok. Ennek az eltérésnek magyarázatul első renden mindenesetre a Habsburgok több évszázados északolaszországi uralmát tekinthetjük. Eppen ezért az osztrák uralom régebben épenséggel nem volt gyűlöletes az olaszok szemében; jellemző adaterre nézve, hogy pl. Beccaria, a felvilágosodás e kitűnő bajnoka, a korszak alkotó büntető jogász, egyik művét gróf Firmián, milánói osztrák helytartónak ajánlotta s az osztrák uralomról, mint „szelid és felvilágosult” kormányzatról emlékszik meg.

Előadása további folyamán Kováts professzor sorra vette a Habsburgok olaszországi uralmának különböző, nevezetesebb eseményeit s azokkal kapcsolatos területváltozásokat, megemlítve többek közt, hogy Olaszország jelenlegi uralkodó háza annak idején szinte Habsburg-kegyelemből kapta meg Szardínia szigetét, amely azután később nucleusá vált a Habsburgokat végeredményben egész Itáliából kiűzőt szard államnak. Külön foglalkozott Velence

osztrák uralom alá jutásának körülményeivel, utalva arra, hogy ekkor került Ausztriához Dalmácia is, a melyet azonban Magyarországhoz kellett volna visszacsatolni, amint-hogy Rukavina tábornok a bírtokbavételkor valóban a magyar királyok Dalmáciára fennálló jogaira hivatkozott. Velence meghagyása annyiban is nagyjelentőségű volt Ausztriára, mert az átvett velencei-flotta a kiindulása a később oly dicsősé-

ges napokat ért osztrák-magyar haditengerészetnek. (Lissánál Tegethof, Otrantónál Horthy Miklós.) Ennek a haditengerészetnek első időszakára nézve, amikor a hajóhadban csak a zászló volt osztrák, a tisztek és legénység ellenben velencei, amikor is a parancsnok a hadhajókat szinte a maga privát tulajdonának tekintette, számos érdekes adatot hozott fel.

Dr. Kováts Andor nagyrészt előadásában ez alkalommal a XIX. század elejéig haladt. Az előadás folytatásának terminusát közölni fogjuk.

Beszélgetés Ada Sarival, ki elmondja, hogy milyen jó hire van zenei körökben Debrecennek

Ada Sari, a világhírű énekesnő tegnap este Kassáról Debrecenbe érkezett. Ada Sari ez év tavaszán Debrecenben egy egész estét betöltő műsorral hatalmas hangversenyt adott. Ezen a hangversenyen nagy közönség vett részt és ennek dacára is annyian maradtak el a koncertről, hogy Ada Sari már akkor ígéretet tett a debreceni Zenekedvelők Köre elnökségének, hogy az idén egy koncertre ismét eljön, feltéve, ha ezt a koncertet megrendezi a zenekultura fejlesztéséről nevezetes vidéki egyesület.

A debreceni Zenekedvelők Köre tehát az idei évad második bérleti koncertjének az Ada Sari estétjét jelölte meg, amely ma este lesz a Bika dísztermében.

A világhírű énekesnő, akiről a világsajtó egyöntetűen állapította meg, hogy Patti óta a világ művésze nem tudott felmutatni ilyen nagyságot, tegnap este a gyorsvonattal érkezett meg Debrecenbe. A pályaudvaron Kuthy Sándor dr. a Zenekedvelők Köre nevében köszöntötte, majd autón behajtottunk az Arany Bika szállóba, ahol a művésznőnek a szálló egyik elsőemeleti szobáját jelölték ki.

Mikor az állomáson Kuthy dr. bemutatta a „Debreczen” munkatársát, — olasz nyelvi köszöntésünkre valóságos felvillant az arca:

— Bár franciául beszélek állandóan, — de ugye elgondolja, hogy mennyire jól esik anyanyelvemet hallani. Itáliától messzire — egy magyar városban.

Beülünk a Bika-szálló autójába és beszélgetni kezdünk...

— Nagyon nagy örömmel teszek eleget a Zenekedvelők Köre meghívásának. — Hiszen a tavaszi debreceni koncertem feledhetetlen élmény még ma is számomra. Debrecen városának oly fejlett a zenekulturája, hogy ide minden művész-ember örömmel jöhet.

Feleltem, hogy milánói újságíró körök milyen nagy szeretettel gondoltak Ada Sari scalai szereplésére.

Mosolyog. Olaszos arca ragyog. Fekete szeme villog mikor mondja: — Olaszországban becsülnek. Különben nekem mindenhol nagy sikereim voltak. Most is Kassáról jöve, ahol egy jótékony célu koncerten szerepeltem. Zsufolt ház előtt énekeltem. Rajongóan ünnepeltek.

— A Zenekedvelők Köréről elmondhatom, hogy a vezetőség olyan nagy munkát folytat, mely a külföld előtt Magyarországnak valóban jeles propaganda. — Ahány művésszel beszéltem eddig, az a

Debrecen fejlett zenei életéről a legszembetűnőbbet mondta nekem.

— A multkori nagy sikerem után szívem teljes melegevel lépek újra a debreceniek elé, holnap a debrecenieké leszek újra...

Közben a Bika-szálló elé gördül be autók. — A művésznő fűrgén száll ki az autóból. Karjait szét-tárja, s az üres falaknak pusztán hány kezeivel:

— Itthon vagyok! — mondja. — Siet az öt fogadó portásokhoz. — Kitölti a bejelentő-lapokat. Szívélyesen bucsuzik tőlünk és siet fel. Szobájába.

Ma este teára a debreceni gróf Klébelsberg-familia látta vendégül a világhírű művésznőt, aki ma ragyogó koncertjén ismét elbűvöli majd a közönséget.

Ada Sari holnap reggel megtekinti Debrecen város nevezetességeit, — mert mint mondotta:

— Most alaposan meg akarom ismerni ezt a nagy magyar metropolist, ahol lelkiük van az embereknek.

(m. j.)

Három nagy magyar költő az Ady-ünnepen

A november hó 27-én, vasárnap tartandó Ady-ünnepre olyan három kiváló sága jön el a magyar költészetnek, amelyeket még ritkán látott egyszerre falai között Debrecen.

Itt lesz a modern magyar líránaq Ady mellett legkimagaslóbb alakja Babits Mihály, aki nemcsak a művészet legmagasabb csúcsáig emelkedett, a verseivel szerzett magának az ország határain is tulszárnyaló hírnevet, hanem legutóbb kiadott, hatalmas regényével a „Haláltáji”-val, ezzel a szó legmagasabb értelmében vett nemzeti alkotással is meghódította az összes magyar szíveket.

Itt lesz Juhász Gyula, Ady és Babits nemzedékének harmadik nagy lírikusa aki tiszta, mély zengésű és gyökerében magyar poéziséval legkedveltebb költője lett a művelt magyar közönségnek. Itt lesz a fiatal fró nemzedék országosan ismert vezére Szabó Lőrinc, aki mint régi Kollégiumi diák hazajön Debrecenbe. Ez a három nagy magyar költő fogja ünnepelni a legnagyobbat, Ady Endrét, versben és prózában magasztalva őt, a vasárnapi ünnepen, — amely délután fél 6 órakor lesz a Városi zeneiskola hangversenytermében. Az irodalmi ünnepre, amelyen Debrecen oly kiváló előadói művészei, mint Timár Ila, Szabó Emil, Páricsy Pál, Forgách Sándor is szerepelnek, már csak igen korlátozott számban kaphatók jegyek a Csáthy, Méliusz és a Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

A NAP HIREI

Geduly ev. püspök Debreczenben

Az ev. egyetemes egyház elnöke, a tiszai kerület püspöke Geduly Henrik a napokban meglátogatja a debreceni híveket és f. hó 27-én, advent első vasárnapján délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart.

A Tisza István Tudományos Társaság ülése

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság II. (orvos-természettudományi) szakosztálya folyó évi november hó 22-én, délután fél 6 órakor, a kollégium tanástermében tartotta XXVI. rendes ülését. Először dr. Wodetzky József egyetemi ny. tanár mutatta be dr. Mohorovicic Sijepan dolgozatát: a rotáció hatásáról. Az általános relativitás elmélet szerint a centrifugális erő és gravitációs erő egyforma természetűek. Minthogy az említett elmélet szerint erős gravitációs térben a fény irányától eltérést szenved, hasonló hatást kell kimutatni a gyorsan forgó fényferrásokkal. A hatás itt a szinképvenalak eltávolodásában nyilvánlik. Ezt laboratoriumi kísérlettel lehetne megmutatni. *Ha ily hatás nem mutatkozik, akkor az úgynevezett általános relativitás elmélet alapjai nem helyesek.* A kísérlet a centrifugális erő transzverzális és longitudinális hatásának kimutatására egyaránt alkalmas.

Utána dr. Szilády Zoltán egyetemi ny. tanár mutatta be dolgozatát: „Uj államrendszer”-cimen. Az állatvilágnak azt a csoportosítását ismerteti, amelyet ő állattani előadásaiban megszerkesztett, hogy az eddig használt rendszernek bonyolodottságait és hibáit kiküszöbölje. Előadását, mint a Tisza István Társaság képviselője, a múlt ősszel, a budapesti X. nemzetközi zoológus kongresszus előtt is beterjesztette.

Majd dr. Hoffer András egyetemi ny. tanár: „Rudabányászat”-cimen tartott előadást. Rudabányászat. — Zemplén megyei község határában, a Nagy-Bányai hegyen egykori bányászat nyomait találta. A meglevő írott emlékekből megállapítható, hogy ott a 14. és 15. századokban ércet bányásztak, de hogy milyen ércet, azt nem. Egy időben a községnek Aranylábú Bányászat volt a neve; az aranylábú melléknév módost jelent. A geológiai viszonyokból arra kell következtetnünk, hogy az arany, illetve a nemes fémek voltak a bányászat anyaga. Fontos volna a kutatást ebben az irányban még anyagi áldozatokkal is tovább folytatni.

— Vallásos délután lesz az Árpádtéri református templomban, november hó 27-én, vasárnap délután 2 órakor, a következő programmal: 1. 5 dicséret. CXXXVIII zsoltár 1, 2 verse. — 3. bibliát olvas és imádkozik Magyar Bertalan segédlelkész. — 4. 67 dicséret, 3 verse. — 5. Prédikál vitéz Huszár E. tábortestvér. — 6. Énekel Kovács Kálmán tanító. — 7. Szaval Nagy Mária. — 8. A-moll praeludium. Szerzette és orgonán előadja Füleki Kovács M. org. kántor. — 9. Szaval Kulcsár Ferenc theológus. — 10. 171 dicséret, 3 verse. — Adakozás a szegény iskolák gyermekek felruházására fordítatik.

A debreceni törvényszék egy klinikai tisztviselőt felmentett a sikkasztás vádja alól

Az ügyben Simonvi M. Károly az ismert klinikai szállító szerepelt sértettként

A debreceni klinikai panamaktól függetlenül egy állítólagos klinikai visszaélést tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék. Szele Lajos nyugalmazott kórházintézményi hivatalnok — jelenleg klinikai gazdasági hivatali tisztviselő volt a vádlott, aki ellen sikkasztás címén emelt vádat a kir. ügyészség.

A vádirat szerint ugyanis Szele Lajos az 1925. év folyamán Simonvi M. Károly budapesti kereskedőtől bizományi eladás végett átvett huszonhárom millió korona értékű vászonanyagból tíz millió korona értékű áruval nem számolt el.

A főtárgyaláson a vádlott tisztviselő kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek; ő, mint menekült, lerongyolódva került Debreczenbe, a klinikai gazdasági hivatalba és így kénytelen volt bizományi eladásokkal foglalkozni. Összeköttetésbe lépett Simonvi M. Károly, klinikai szállító céggel, kitől nagyobb mennyiségű burett-vásznat rendelt, orvosi köpenyek készítésére. Neki jutalekul 14 méter vászon volt kikötve.

— Összegezve tehát tartotta ön a köztisztviselői minőséggel, hogy vigéceskedjék?! — vetette közbe az ügyész.

— Nekem jogomban állott, hogy hitelbe is adjak árut — folytatta valamelyest a vádlott — és így tartottam vissza a magam részére tíz millió értékű vásznat. Sajnos azonban, a körülmények folytán még nem állt módomban azt megfizetni.

Megjelent a főtárgyaláson Simonvi M. Károly, budapesti klinikai szállító. Előadta, hogy a vásznat nem Szelenek, hanem a gazdasági hivatalnak szánta és így joggal abban a hiszemben volt, hogy az árut a hivatal hivatalosan rendelte.

Azt, hogy ez a vádlott magánvállalkozása — nem tudta.

Simonvit vallomására a bíróság megeskette.

Dr. Balogh Gyula klinikai gazdasági hivatali igazgató vallomása elején kijelenti, hogy vádlottal perben van, mert az rágalmozásért felelősséget vállalt. A vászon rendelése Szelenek teljesen magánüzlete volt, a gazdasági hivatal vásznat nem rendelt. Ezt mutatja az a körülmény, hogy a számlán nincs rajta az ő szignálása.

Dr. Barcs Jenő egyetemi gondnok vallomása után a perbeszéd hangzottak el. A törvényszék ítéletében Szele Lajost a sikkasztás vádja alól felmentette, mivel ő az árut bizományba kapta ugyan, de joga volt azt hitelbe kiadni és az inkasszásiért felelős nem volt.

A felmentő ítélet ellen a királyi ügyész felelősséget jelentett be.

— Salánky József előadása a Közegészségügyi Egyesületben.

Dr. Salánky József városi tisztiorvos november hó 26-án, szombaton délután 6 órakor a Városháza közgyűlési Egyesület előadássorozata kapcsán általános érdeklődésre számotartó, értékes és tanulságos előadását a hevenyfertőző betegségekről és az ellenük való védekezésről. Az előadást vetített képek kísérik. — A közérdekű előadást bizonyára nagyszámú közönség hallgatja meg. Az előadás díjtalan, bárkit szívesen látnak.

— Debreceni Kalanz 160 oldalon, 40 képből ismerteti Debreczen városát és a Hortobágot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Két nagy dalárda fog hangversenyezni a jövő szombaton Debreczenben

Már is igen élénk az érdeklődés az együttes hangverseny iránt

A Nyiregyházi Városi Dalegyelet, amely egyike az ország legnívósabb amatőr énekkarainak, s amely a szegedi országos dalosversenyen is respektábilis sikerrel szerepelt az első (nehéz műdal) csoportban, — a Debreceni Városi Dalegyelet meghívására a jövő hét szombatján, december 3-án városunkban fog hangversenyezni. A hangversenyt a debreceni Városi Dalegyelet is szerepelteti. — A hangverseny művészi színvonalon állónak ígérkezik minden tekintetben annyival is inkább, mert bemutatásra kerül Farkas Nándor zeneszerzőnek két olyan hatalmas kórusdarábját, amelyekről a főváros legtekintélyesebb muzsikusi és zenekritikusai állapították meg, hogy a maguk nemében zseniális kompozíciók.

Mindkét dalegyelet fokozottabb ambícióval készül a hangversenyre, amely valószínűleg a Zenede hangversenytermében kerül lebonyolításra. Előre is felhívjuk a zene- és dalkedvelő közönség figyelmét a hangversenyre és örülnénk, ha külföldi énekkarok favorizálásán kívül a hazai dalárdákat is megfelelő szimpátiával tüntetné ki, amit azok kétségkívül meg is érdemelnék.

A hangverseny részletes műsorát a jövő héten fogjuk közölni olvasóinkkal.

— Előadás a Kálvinisták Templomegyesületében. A ma délutáni vallásos összejövetelen, mely a Kollégium dísztermében 6 órakor lesz, előadást fog tartani dr. Dancsházy Sándor lelkész. „Ifjuságunk súlyos kérdései” címmel. Az ifjuság ügyével behatóan foglalkozó lelkész előadására felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Szaval Kósa Kornélia „Az erő”, Muraközy Gyulától című költeményét. A vallásos délutánt ének és ima nyitja meg és zárja be. — Belépődíj nincs.

— Izraelita istentiszteletek. A Deák Ferenc uccai templomban: — Tajldajsz hetében: pénteken este háromnegyed 4, szombaton reggel Huskomoh egynegyed 8, Muszaf ima délelőtt fél 11, Mincho-ima délután 3, esti ima fél 5 órakor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor, délután fél 3 órakor biblia előadás. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed 7 és este 4 órakor. — Az énekcsig.

— Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondok jóbarátainknak, kántársainknak, kedves szomszédainknak, — akik Istenben boldogult jóférjem, szerető édesapám Gerő Zsigmond nyug. posta ellenőr temetésén megjelentek és mélyeségben bánatunkban vigasztaltak. — Övegye és fia.

— Dr. Gulyás István igazgató előadása. Az Iparoskör vasárnap, f. hó 27-én tartandó kultur-délutánjának előadójául sikerült megnyerni dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgatót, aki a tanoncnevelésről fog előadást tartani. Már magában az igen aktuális téma is nagy közönséget fog vonzani, de ezenkívül Konrád Zoltán saját költeményeiből fog felolvasni, — ami szintén nagy érdeklődésre tarthat számot. A kultur-délután az Ipartestület dísztermében lesz megtartva, délután 4 órai kezdettel.

Uraim, még nem késő! Kérjenek a

Ki'ünő
szabás

88
pengős

Meglepo
jó minőség.

fekete városi bundákból, plüsch béleléssel, szőrmegallérral a

Hajdusági

férfiruhaárúháza, hol ezenkívül mindennemű férfi- és fiuruhat legolcsóbban vásárolhat. Kérjük a pontos címünket figyelemmel kíséreni!

„Hajdusági” férfiruhaárúház

PIAC UCCA 67. szám.

Pontosan a megyeházzal szemben.

A községi apaállatok elhelyezéséből -- rágal-mazási bünper

„Egy takaros ember még a korcs-mában sem szennyezheti be a kezét!”

Igen érdekes rágalmazási pert tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék. Az ügy előzményei a következők:

A múlt év decemberében a nagyvábéi birtokosság gyűlést tartott. A jegyző beterjesztette a községi bíró javaslatát, mely szerint a község-báza udvarán levő istálló kibővítés-re szorul, mivel a birtokosok apaállatai már nem férnek el benne. A kibővítés tizmillió koronába kerül.

A javaslat nagy és elkeseredett vitát váltott ki. A birtokosok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az istálló a községé, bővítsse az ki, a saját kasszájából. A bíró viszont azal érvelt, hogy az istálló kibővítése az apaállatok miatt szükséges, mely állatok a birtokosság tulajdonát képezik.

A vita során a 71 éves Kalmár János olyasféle kijelentést tett, hogy: „Ezzel akarja a bíró ur hosszú időre megörökíteni a nevét? Oly ember csinálja ezt, aki elposcsékolja a község vagyonát, romlásba viszi a falut!”

Ráduplázott erre Galambos József is, aki kijelentette, hogy: „Nem engedünk! Ennek ma végét kell vetni, mert a bíró elposcsékolja a község vagyonát!”

Gyarmati János községi bíró nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem feljelentette a két birtokost, rágalmazás címén. Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa. A vádat dr. Eöry Kálmán kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Aczél Jenő ügyvéd látta el.

Kalmár János tagadta a vádat. A vita hevében a bíró pofonvágta Galambost és erre mondta ő: „Hát így akarja a bíró ur a nevét megörökíteni?” Egyebet nem mondott.

— Mert nagyságos törvényszék ur kérem — fordul az öreg gazda az elnök felé — *egy takaros ember még a korcs-mában sem szennyezheti be a kezét!*

Galambos József szintén tagadta a vádat. A bíró a pofont elismerte. „Nagyon fel voltam indulva, muszáj volt megtennem!” — mondta szégyenkezve.

A tanúk ellentétesen adták elő a gyűlésen történeteket. Dr. Aczél Jenő a pofon miatt viszonyvadászt emelt a bíró ellen. Miután ennek állítása szerint a pofonért a berettyóújfalui járásbíró már 50 pengőre megbüntette, a törvényszék elrendelte a járásbíró iratainak beszerzését és evégből a főtárgyalást elnapolta.

X Ada Sari a világhírű olasz énekesnő hangversenye november hó 25. az Arany Bika. — Zenekedvelők első bérlet. — Jegyek Mólusznál.

X Hó- és sárcipők javítását legjobban készítik Molnár Testvérek, — a Nagytemplomnál.

— **Gazdasági szaktanfolyam** Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a földbirtokreform során földhözjutottot kiegészítő számára 4 hetes időtartamu gazdasági szaktanfolyamot rendez a tél folyamán Debrecenben. A tanfolyamon a m. kir. gazdasági akadémia tanárai és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szaktisztviselői tartanak a mezőgazdaság minden ágából 48 egy órás szakelőadást. A tanfolyamon a részvétel ingyenes, de a beiratkozott résztvevők minden előadásán pontosan megjelenni kötelesek. A tanfolyam helyét és pontos idejét később fogjuk közölni.

Egy püspökladányi asszony elárvereztette adása feje felől a házat

A debreceni törvényszék felmentette az uzsora vádja alól, mert az ügyletet elhalt férje kötötte

Özv. Pollák Sándorné püspökladányi asszony uzsorával vádolva került tegnap a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa elé. A vád szerint Pollákné két és fél millió koronát adott kölcsön Nagy Bálint gazdasági cselédnek, havi egy mázsa buza kamattal. Nagy azonban nem tudott fizetni, mire hitelezője a kamatot is fokésítette, amely így négy millióra rugott már fel.

A főtárgyaláson a vádlott asszony előadta, hogy Nagy Bálinttal az ügyletet nemrégiben elhunyt férje kötötte meg; ő arról nem tudott.

Igy teljesen ártatlannak érzi magát.

Nagy Bálint keserves sóhajok között tette meg vallomását. Mikor már több millióra rugott tartozása és hitelezői látták, hogy fizetni nem tud, egyetlen vagyonkáját: kis házat elárverezték feje felől. Most aztán mindenből ki van fosztva.

A törvényszék özv. Pollák Sándornét az uzsora vádja alól felmentette. Az indokolás szerint beigazolást nyert, hogy Nagy Bálint az ügyletet Pollákné elhunyt férjével kötötte és így azért nem felelős. Az ítélet jogerős.

— **Szombaton érkezik Juhász Gy Debrecenbe.** Ismeretes, hogy Juhász Gyula, a nagy magyar költő, szombat délután 6 órai kezdettel a debreceni zsidó reálgimnázium felkérésére előadást tart, a zsidó hitközség tanács-termében, Shakespeare lírájáról.

Juhász most arról értesítette debreceni barátait, hogy a szombat déli gyorsal érkezik Debrecenbe. A kiváló költőt hívei tömegesen fogják várni az állomásán, hogy szeretetüknek és tisztelőiknek kifejezést adjanak. Juhász előadására néhány 50 filléres és 1 pengős jegy még kapható Hegedűs és Sándor könyvesboltjában.

X **Baba télikabátok** fiúcska és lányka télikabátok leszállított áron kaphatók a Gyermekdivatházban, — (Városház épület).

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon,** esütörtökön délután 5 órakor Szondy György leánygimnáziumi tanár tartotta meg „Az állatok gyermek-kora” című élvezetes és kedves előadását, amelyben sok-sok érdekes megfigyelést és jellemző tünetet mutatott be az állatvilágban megnyilvánuló szülői szeretetről. — Utánna 6 órakor Wallisch Oszkár egyet. rektor tartotta meg az olasz remicsimento szobrászata című előadását amelyben az olasz kultúra legérdekesebb történelmét változta nagy tudással és jó előadási modorban. — Mindkét előadó a jövő hét esütörtökön, december hó 1-én folytatja előadását.

— **Megfellebbezték a hortobágyi egyik állatorvosi állás megszüntetését.** Ismeretes, hogy a közgyűlés elhatározta az egyik hortobágyi állatorvosi állás megszüntetését és a debreceni vágóhídon II. osztályú állatorvosi állás szervezését. Ezt a határozatot a mezőgazdasági bizottság elnöke megfellebbezte. A városi tanács a fellebbezést áttette a polgármesterhez, további intézkedés végett.

— **Névnapi,** alkalmi csokrok legszébb kivitelben, legolcsóbban „Rózsa” virágcsarnok, (Kossuth ucca 2.)

— **Több uccarészen tilos az autóbusszforgalom.** A rendőrség debreceni kapitánysága az átvonuló teherautó forgalmat a Hunyadi uccán, továbbá a Szent Anna uccának a Bathányi ucca és a Ferenc József út közötti részén, hasonlóképpen a Csapó uccának a Vár ucca és a Ferenc József út közötti elterülő szakaszán, forgalom biztonsági szempontból eltiltotta. Ez a tilalom a tilalmazott uccarészekben fekvő egyes meghatározott helyeknek teherautóval esetenként való felkeresését nem érinti.

— **Traktorok és motorkékek üzemzavarainak elhárítása.** Irta: Barsch Ottó főmérnök. Ára 3 pengő. Megjelent a „Patria” Irod. Váll. és Nyomdai R.-T. kiadásában. Budapest IX. Üllői-út 25. szám. — A motorszántással járó nehézségeket, amelyek még eleinte leküzdhetetlennek látszottak, megfelelő munkakedvvel és hozzáértéssel, csakhamar legyőzhetjük. Első időben, sőt néha, megfelelő tapasztalat híján, később előforduló üzemzavaroknál is tehetetlenül áll a gazda, mert nem tudja, hogyan segítsen a bajon. Ilyen esetekben emí szerzője tanácsal kíván szolgálni és segítséggel melléje áll ezzel a könnyen megérthető szakkönyvvel, amelynek útmutatásai alapján minden fellépő üzemzavar könnyen elhárítható és így a szántásnál, amely mindig a leg sürgetőbb munka, minden fennakadás ekerülhető. A 138 oldalra terjedő mű főbb fejezetei: Bevezetés. — Üzemzavarok. — A hűtő és hűtővezetéken fellépő, a motoron előforduló zavarok és azok javítása. A vizszivattyú és a vízvezeték rongálódásai és azok javítása. Az olajszivattyú, illetőleg olajozás körül, a gázosítón és a gyújtásnál fellépő zavarok javítása. — A gép általános átjavítása. Gázosító beállító táblázat. — A gyújtó leírása. — A helyes kenés.

Gyászrovat

Özv. SZATHMÁRY GYÖRGYNÉ született Baumann Borbála, folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor, életének 80-ik, özvegyiségének 12-ik évében rövid szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 26-án délután 3 órakor lesz a Szentanna-utcai temető kápolnájából.

Aki a hadirokkantakat gazembereknek nevezi

Hadsereg elleni izgatás miatt indult ellene eljárás

Juhász Sándor halmalyi cipész ez év elején a Miskolc—Hidasnémeti között levő vonalon utazott. Közben bejött a kupéba egy rokkant katoná, aki kéregetni kezdett. „Nem adok semmit sem a rokkantnak, minek dugta ki a lábát, akkor nem érte volna a golyó; különben is minden rokkant gazember. Én 28 hónapig bujkáltam a fronton, nem is történt semmi bajom. Tett volna maga is úgy, nem lenne most rokkant. A mai katonák csak puccera gondolkodnak, de odahaza éheznek s ha egyet szólnak, elpucolnak!”

Hadsereg elleni izgatással vádolva került tegnap Juhász a debreceni törvényszék elé. A bíróság több tanút hallgatott ki, majd a bizonyítási eljárás kiegészítése végett a főtárgyalást elnapolta.

— **Ujabb bonyodalom a daruszörü tehen körül.** Megirtuk ténap, hogy a debreceni rendőrség letartóztatta Farkas Demeter nyíradonyi lakost, mert az a gyanu merült fel ellene, — hogy ő lopta el a Nagykálló melletti László tanyáról Munkács István gazdálkodó daruszörü tehenét. Farkas Demeter váltig tagadta, hogy ő lenne a tolvaj, de mára kénytelen volt beismerő vallomást tenni, mivel Munkács István felismerte tehenét a tegnapi „szembesítésnél”. Farkas most már nem maradt meg régebbi vallomása mellett, hogy a tehen az ő tulajdona. Beismert annyit, hogy sógorai Papp János és Demeter adták át neki a tehenet eladásra. A tehen lopott voltáról azonban semmit sem tudott. A rendőrség átadta Farkas Demeter a nagykálló csendőrségnek, ahol a nyomozást le fogják folytatni.

— **A Mansz debreceni fiókja,** szombaton délután 5 órakor tartja meg Széchenyi ucca 1. szám alatti helyi ségében közgyűlést. Ez alkalommal Budapestről Gregerson Luiza fog, gyermekvédelmi kérdésekről előadást tartani. Az elnöki beszámoló, titkári jelentés, tisztikar és választmányi kiegészítés képezik a tárgysorozatot, míg a „Horthy Miklósné Leányotthonról” Garda Dezsőné, a Mansz jövő évi munkatervéről Martinek Ferencné tart előadást, az egyetemi leánycserekeszapat megszervezését pedig Szabó Irén ismeretli. A vezetőség ezúton is meghívja a tagokat és érdeklődőket és kéri, hogy helyeiket 5 óra előtt szíveskedjenek elfoglalni.

— **Kereskedők és Utazók Egyesülete** értesíti tagjait, valamint szívesen látott vendégeit, hogy ezenütl nem fog külön értesítést kiadni arról, hogy a szokásos szombatesteri összejöveteleket mikor tartja meg, mert ezenütl minden szombat este kivétel nélkül mindenkor meg lesz tartva és tagjainak vendégeit is szívesen látja a **Vigalmi bizottság.** (Feljárt a Bika halljából).

— **A Vidékre legelőnyösebben utazhat a Fortuna béreutó vállalat kényelmés és fizembiztos kocsiján.** Telefon száma 320. Megrendelhető: Csapó ucca 10

Kizárólag urhölgyek és urilányok részére

H. Csengeri Julia

Szabásati és Varróiskolájában ipar okosulással, saját munkájukon a legmagasabb

kiképzést nyernek

divatlap után

Papírból, vagy Muslinból, Minták, formák, ugymint kabát, ruhák, a, b, u, ponyola, gyermekruhák minálai tevilágosítással barkinek express készütnék méltányos árral.

Beiratkozás. Délelőtt 9-10 12-ig. **Ferenc József-út 30** Első lépcsőn l. emeleten

Panaszok a burkolatozási költségek ellen

A burkolatozási költségekhez a háztulajdonosok hozzájárulását, már régebben megállapították. Ez ellen többen kifogást adták be, hogy sok terhet vetettek ki rájuk. Kifogásolták az is, hogy ócska téglát használtak fel s mégis újat számítottak fel nekik.

A tanács foglalkozott az észrevétellel és megállapította, hogy a téglát ócskaságát is beszámították és ennek betudásával vetették ki a hozzájárulást.

December 1-től kezdve csak zárt bérkocsik közlekedhetnek

A tanács a múlt napokban olyan határozatot hozott, hogy a bérkocsikok közeledek zárt kocsiakat kiállítani a tél tartama alatt. Most megint tíz tulajdonos kérte a tanácsot, hogy hagyják meg a nyitott kocsiakat, mert rossz anyagi viszonyaik miatt nem képesek zárt kocsiakat vásárolni.

Az elsőfokú hatóság azonban megállapította, hogy a kérelmezők mind ház és földtulajdonosok és ilyen formán a tanács kimondta tegnap, hogy december elsejétől kezdve, csak zárt kocsiakon szabad az útasokat szállítani.

Lakodalom után felakasztotta magát. Karcagról írják: B. Szabó S. 74 éves karcagi földműves, egy lakodalmas háznál hosszabb ideig zenét hallgatott, azután hazament és a kamrában felakasztotta magát. Mire rátaláltak már meghalt. — Öngyilkosságára semmi különösebb oka nem volt.

Bárkinék ki kell adni a cselédkönyvet. A belügyminiszter rendelete intézett a rendőrségekhez, így a debreceni kapitányságokhoz is, melyben előírja, hogy a jövőben azoknak is ki kell adni a cselédkönyvet, akiknek eddig megtagadták azt, mert nem volt rendben az illetőségi ügyük. — Ezután úgy oldják meg a kérdést, hogy a könyvben külön rovatban megjelölik, külön rovatban megjelölik, hogy az illetősége a cselédnek nem állapítható meg.

Az új városi bérházak beköltözhetősége. A városi hatóság meg tartotta az új kislakásos bérházakban az átvételt megelőző szemlélet. Megállapították, hogy két ház már annyira kiszáradt, hogy beköltözhető, még pedig a szoboszlai-úti és a Hajnal uccai. Ellenben a Dobozy uccay bérház még nedves, azt erőteljesen fűtenie kell az építvállalkozónak. Erre a város kötelezte is. Lehetséges, hogy mint a másik bérház, úgy ez is beköltözhető lesz december elsejére.

Müsorral egybekötött cserkész tea-estély. Mint minden évben, úgy most is megtartja szokásos tea-estélyét a debreceni ref. tanítóképző-intézet 167. számú cserkész csapata. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a Fűvészkerti uccai elemi iskola nagy mozi-termében. Teázás közben változatos műsor. — 1. Csapat induló. Éneklő a cserkész énekkar. — 2. Novelláját felolvassa Benecik Árpád IV. oszt. t. 3. Szakmári—Nyakos: Álom voltál! Éneklő Csiki László IV. oszt. t. Harmoniumon kíséri Szakmári István IV. o. t. 4. Cserkész verset szaval: Erőss Zoltán II. éves. — 5. Irredenta nótákat énekel Benecik Árpád IV. o. t. Harmoniumon kíséri Fábrián István IV. o. t. 6. Kik vagyunk mi c. verset felolvassa Tanka Jónás IV. o. t. — 7. Herman V. Abschied harmoniumon játssza Csiki László IV. éves. — Belépőjegy tea-jegy 1 pengő. Zenét a Kiss zenekar szolgáltatja.

Debrecenben építsék fel a lebontott csepeli rádió adó-állomást

Az egyetemi földrajzi intézet érdekes beadványt intézett a város tanácsához. Azt mondja, hogy most a csepeli rádió-adóállomást leszerelik és újat építenek. Kéri, hogy a város a maga tekintélyével hasson közre, hogy ez a lebontott adó-állomást Debrecenben

építsék fel.

A tanács ugyan nem tartja valószínűnek, hogy a kereskedelmi miniszter Csepelen kívül építene rádióállomást, de azért megpróbálja, hát ha teljesítik a kérelmet.

Egy közhonvéd háromszor rálőtt alhadnagyrára azután öngyilkosságot követett el

Tettét elmezavarában követte el

Budapestről jelentik: Csütörtök reggel egy negyed kilenc órakor a katonai városparancsnokságot arról értesítették, hogy a Lehel-uti laktanyában revolveres merénylet történt. A városparancsnokság érdeklődött a részletek iránt és az első jelentés azt a felvilágosítást adta, hogy egy közhonvéd háromszor rálőtt alhadnagyrára, azután pedig öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkos közhonvéd minden valószínűség szerint menthetetlen. A városparancsnokság azonnal intézkedett, hogy katonai bizottság vonuljon ki a helyszínre katonai mentőkkel együtt.

A katonai bizottság részletes vizsgálatot tartott és megállapította, hogy a merénylet és az öngyilkosságot elkövető közhonvéd Sáfári Sándor 21 éves katoná, akivel az utóbbi időben sok baja volt a felettes parancsnokságának.

Sáfári ugyanis különböző szabálytalanságokat követett el és nem volt kellőképpen fegyelmezett. Már a kiképzésnél is sok baj volt vele, mert oly különösen viselkedett, hogy társai azt hitték, agybaja van.

Ma reggel azután, amikor társai kivonultak gyakorlatra, visszamaradt a második emeleti teremben egymagában, majd odaállott az ablakhoz, fegyverét vállához kapta és a lezárt ablakon keresztül mintegy 300 lépés távolságról kilőtt az ablakor Németh alhadnagy felé. A lövés nagy viadalmat keltett. Eleinte azt hitték, hogy véletlenül elszült fegyveréről van szó, de gyors egymásutánban két másik lövés következett. A golyók azonban most is célt tévesztettek. Ezután egy negyedik lövés dördült el a második emeleti teremben, ahova ekkor már felrohant az őrség és a lövés színlényén átlőtt szájjal találta Sáfarit, aki már nem is tért eszméletre és néhány perc múlva kiszenvedett.

A katonai bizottság a helyszínen déli egy óráig folytatta a vizsgálatot. A kihallgatások és az eddigi megállapítások szerint Sáfári elmezavarában követte el a merényletet és az öngyilkosságot.

A Kaosz vasárnap délutánja.

A Kaosz. Fűvészkerti uccai Othona tancstermében, folyó hó 27-én, délután fél 5 órai kezdettel társas összejövetelt tart. Felkérjük a kereskedelmi alkalmazottakat és mindazokat, akik társas összejövetelünkön részt szoktak venni, hogy ismerősei körét minél számosabban hívják meg, házias jellegű, kedélyes délutánunkra. Beléptidő nincs. — Külön meghívót nem bocsátunk ki. A Kaosz házizenekar fagya szórakoztatni a délutánon résztvevőket. *Kaosz vezetősége.*

A Népszerű zenei előadások sikere. Tegnap jelent meg a lapokban a december 8-iki népszerű ötenfilléres zenei előadásáról szóló felhívás s az első napon 6—700 azaz hétszáz jegyet vittek el a különböző testületek és iskolák. Mutatja ez, hogy mily közszükséglet ily nívós és olcsó hangverseny. Azok az iskolák, amelyek Ady Lajos értekezletén résztvettek, a jegyeket átvehetik korlátozott számban a bizottság titkárnál (Kossuth ucca 8. I. emelet, 5). A jegyek ára Bárdos Géza pénztárosnál (Zeneiskola fizetendő be).

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyeremények húztak ki:

600 pengőt nyertek:	11468, 57932.
400 pengőt nyertek:	7358, 25612,
36439, 59963, 65508, 77984.	
300 peng-t nyertek:	4460, 7696, —
19011, 24218, 31510, 33570, 44879, —	
61149, 65212.	

Ezenkívül 20. szám nyert 200 pengőt és 963 szám nyert 75 pengőt. A legközelebbi húzások folyó évi december hó 20-án és 21-én lesznek.

Veszedelemes alvás a Déri múzeum épületében

A Déri múzeum épületében most folynak a belső munkálatok, festés, villanyszerelés, stb. Hogy a falak hamarabb száradjanak, kocsz kályhakkal fűtenek a teremben. Nehogy ezek a folyton égő kályhák tüze veszedelemet idézzenek elő, éjszakára örök maradtak a múzeum épületében. Szerdáról csütörtökre virradó éjjel az egyik ilyen kályha mellett elaludt Szabó István szerelő és Varga Mária munkásnő. A kitóduló szénagtól elvesztették eszméletüket. Úgy találtak rájuk reggel a házbeliék. — A kikerülő mentők kiszállították a két ájult embert a klinikára, ahol csakhamar eszméletükre tértek. A mentők lakásukra szállították őket.

X Rövid, vagy hosszabb turára a Fortuna bérautót vegye igénybe. Kocsi rendelés 320. számú telefonon vagy Csapó ucca 10 szám alatt.

Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szmarek György áll. rendőr fia György Mandel Jenő férfitiszabósegéd, leány Anna. — Bosznai István Máv. mozdonyvezető, leány Gabriella Jolán. — Gombos Sándor napszámos, fia Mihály. — Gurbai Lajos sármunkás, fia László. — Szabó István kocsi, fia Sándor. — Szalai István fuvaros, leány Margit. — Miskolci Mihály földműves, leány Mária Oláh Károly Máv. pályamunkás leány Irma.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, november 25.

Budapest 555.6 (3) : 9.30 : Hírek s közgazdaság. 12 : Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1 : Időjárás és vízállásjelentés. 3 : Hírek, közgazdaság, s élelmiszerárak. 4 : Szentgyörgyi Gusztáv felolvasása : A siketnémák hangos beszéde. 4.45 : Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. Utána a m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamara zenekar hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. A tánc fejlődése a zenében. 6.15 : Sport előadás. Siklóssy L. dr. felolvasása „Testnevelés a közép-korban”. 6.45 : Bodán Margit magyar nótáestje. 8.15 : Hanc Götting dr. németnyelvű irodalmi előadása. 9 : Norvég set. Közreműködnek : Regéczy Ilona hegedűművész, Turán Mária zongora művész és S. Gervay Erzsébet opera-énekesnő. 10.30 : Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.50 : Cigányzene.

KÜLFÖLD :

4.15 : Bécs : Kvarlett
4.30 : Breslau : Keringő-délután
5.00 : Hamburg : Gyermekmesék
7.25 : Hamburg : Rigoletti (Verdi)
8.30 : Bécs : Hangverseny
Berlin : Hangverseny
8.35 : München : Richard Wagner-est
9.15 : Frankfurt : Kínai zene
10.15 : Leipzig : Tánc

SPORTHIREK

Ismét megverték Mészáros Lászlót
Három évvel ezelőtt botránnyba fulladt Debrecenben a DEAC-DTE mérkőzés, amely egyébként is mindig izgalmas keretek között zajlott le. A mérkőzés után a DTE egyik játékosja inzultálta a mérkőzés bíróját, a rosszul bírászkodó Mészáros Lászlót. Egy hét múlva Budapesten a BAK—Postás mérkőzésen inzultálták Mészáros Lászlót, akit azután hosszabb időre eltiltottak a bírászkodástól. Mészáros azonban újból sipot vett a szájába, de hamarosan elérte a végzetet, mert vasárnap Kispesten egy jelentéktelen amatőr mérkőzés után a közönség és a játékosok alaposan helybenhagyták Mészáros Lászlót, aki ezúttal is rosszul bírászkodott. Úgy látszik, még sem a játékosokban és a közönségben van a hiba, hanem a bírakra is is ráférne egy kis felfrissítés.

Nem adja a Hungária Konrádot a Nemzetinek

Sportkörökben az az érdekes hír terjedt el, hogy a Hungária átengedi a Nemzetinek Volentik nevű centerhalfjéért Konrád II-t és Kvaszt, a régen nem szereplő centerhalfot. Ez a hír azonban ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert bár folytak tárgyalások a Hungária és a Nemzeti között, de nem Konrádról, hanem Kítlről a jöképességü csatárról volt szó.

Emerling nem jön Debrecenbe
Szó volt arról, hogy Emerling, a Bástya jöképességü bekkje Debrecenbe jön. A tárgyalások azonban hamarosan befejeződtek — eredménytelenül, egyrészt azért, mivel a Bástya indokolatlanul magas igényekkel lépett fel, másrészt pedig azért, mert Emerling nagyon könnyen sérül, nincs rendben a lába és így tartós szereplésre aligha lehet nála számítani.

Birkózás

A karcagi MOVE kerületi junior birkózóversenye az egyesület kérelmére december 4-ére halasztottott el. *Paulovich sk. kerületi előadó.*

KÖZGAZDASÁG

Az alföldi futóhomoktalajok okszerü mezőgazdasága

Lapunk szerkesztősége felhívja a nagyérdemü gazdaközönség figyelmét arra, hogy a fenti címmel egy igen értékes munka jelent meg a könyvpiacon, melynek nagy jelentősége van a hazai homoki gazdálkodás fejlődése és előbbvittele szempontjából, annyival is inkább, mert ez a munka egyszerűsíti az első iródnálmi termék, amely a hazai futóhomokos mezőgazdasággal foglalkozik s így tehát lényegesen a hazai szakirodalom terén.

A fenti című könyv szerzője Westsik Vilmos, nyug. gazd. felügyelő, aki 16 éven át, mint gazdasági tanár működött alföldi futóhomok talajtanagazdaságokban s a legutóbbi 5 éven át nagykiterjedésű futóhomokos vidékek gazdasági felügyelője volt. Nyilvánvaló tehát, hogy a könyv szerzője több, mint két évtizeden át szerzett tapasztalatai alapján — teljesen a gyakorlati életből — merítette a könyvben leírtakat.

A hazai futóhomok talajok területe egymilliókét-száz ezer katasztrális hold, melyek legnagyobb részén kezdetleges gazdálkodás folyik. A mai nehéz borértékesítési viszonyok mellett nem gondolhatunk nagyarányú szőlőtelepítésre, hanem okszerü mezőgazdasággal kell futóhomoktalajokat jövedelmezően kihasználni.

Hogy miként lehet a futóhomok talajok termését lényegesen emelni s miként lehet a futóhomokon mezőgazdálkodás útján is magas jövedel-

met elérni, arra nézve részletes felvilágosítást ad mindennemű kérdésben Westsik Vilmos könyve, amely 187 oldalra terjed ki.

Enesei Dorner Béla m. kir. gazd. főtanácsos, országos gazdasági főigazgató Westsik Vilmos homoki könyvéről az alábbi bírálatot mondotta a „Földművelés” című szaklapban:

Kevés olyan gazdasági szakérőnk van, kinek oly hasznos, gyakorlati irányú és alapos tudásu tolla volna, mint Westsik Vilmosnak. Amit ő leír, azt megérti még az egyszerűbb gazda is és miután tanácsainak hasznossága kéri a sorok közül, így azokat a józanul gondolkodó gazdálkodó követi is. Szeretném ha e könyvet, minél több homoki gazda elolvassa. Én is nagy élvezettel olvastam és sok új, okos dolgot találtam benne. Meg vagyok győződve, hogy az olvasók gyorsan anyagi javakra fordíthatják a könyvben elolvasott okos tanácsokat. Jó volna, ha a könyv minden alföldi homoki gazdánál olyan megbeszülésben részesülne mint azt megérdemli.

Budapest, 1927. szeptember 8-án.
enesei Dorner Béla.

Lapunk szerkesztősége megjegyzi, hogy Westsik Vilmos könyve beszerezhető a következő kiadóvállalatnál: „Patria” irodalmi vállalat, Budapest, IX. Üllői-út 25. szám. A könyv bolti ára 4 pengő és 60 fillér. — A könyv beszerezhető a helyi könyvkereskedések és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi uca 5. szám, — utján is.

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszai 77 kg 30.10—30.25 78 kg 30.50—30.65, 79 kg 30.70—30.85, 80 kg 30.85—31.05, felsőtiszai 77 kg 30.—30.20, 78 kg 30.30—30.50, 79 kg 30.

—30.75, 80 kg 30.80—30.90, rozsa 28.65—28.75, takarm. árpa I. 26.—26.50, —takarm. árpa II. 25.50—26.00, felső-magyarországi sörárpa 27—31, egyéb sörárpa 26.50—28.50, köles 22.50—23, jengeri 25.25—25.75, zab I. 24.—24.50 zab II. 23.75—24.00, repce 48.—50, —korpa 18.50—19.00, lucernamag 210—220 lóheremag 190—200.

VALUTA

Angol font	27.95
Belga frank	79.90
Cseh korona	16.94
Dán korona	153.45
Dollár	570.30
Dollár	570.00
Francia frank	22.60
Hollandi forint	231.20
Lengyel zloty	64.15
Lej	3.48
Lira	31.05
Német márka	136.60
Oszták schilling	80.65
Norvég korona	152.10
Svájci frank	110.40
Svéd korona	154.25

Ingyeu utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

NYILT-TÉR

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, — sem a kiadóhivatal.

Schorr Ferenc irodai alkalmazott cégünkötől kilépett és érte semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Szibuka István
szikvizgyár
Fritsch Géza
cégvezető.

Felhívás Debrecen város és környékének lakosságához.

Ha valaki felesleges tárgyait értékesíteni akarja, már most beküldheti eladás végett az Ingóságközvetítő nagy karácsonyi vásárára.

Különösen figyelmébe ajánljuk a gyermekjátékokat, amelyeket itt adhat el a legjobban és itt vásárolhat a legjutányosabban gyermekjátékokat.

Raktáron vannak alkalmi áron: zongorák, mindenféle bútorok, hecserek, diványok, magános ágyak, szekrények, matracok, varrógépek, kandeláber, asztalspórok, összecusukható vas ágyak, sodronyok, vadásztáskák, művész képek, festmények, falórák, tükrök, borbélyszékek, betegtolókocsok, — szobrok, kitömött madarak, díszlámpák, vázák igen nagy választékban, valódi debreceni és hortobágyi emléktárgyak: csikóbőrös kulacsok, fanyéros pipák, dohányzacskók, fokosok, eredeti hortobágyi pásztorkarikások.

Keresünk megvételre mindenféle ingóságokat.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni, vagy eladni akar, jöjjön el az Ingóságközvetítőbe! Milliokat spórolhat meg és mindent egy helyben beszerezhet, ha itt vásárol!

Elszámítottuk magunkat

amikor a téli szezonra óriási nagy raktárt rendeztünk be
szebbnél-szebb --- jobbnál-jobb

férfi-, fiu- és gyermek télkabátokkal és ruhákkal.

Tekintettel az enyhe időjárásra, téli ruhák rendkívül olcsón szerezhetők be készpénzért, mert aki így vásárol, nincs gondja, nem adósodik el, nincs kamat terhe. -- Tehát készpénzért vásároljon nálunk,

mert így rendkívül olcsón szerezheti be téli ruháit.

Debrecen legnagyobb férfiruhaárúháza

MAGYAR RUHAIPAR

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

A címre kérem vigyázni.

Telefon 13-35. szám.

